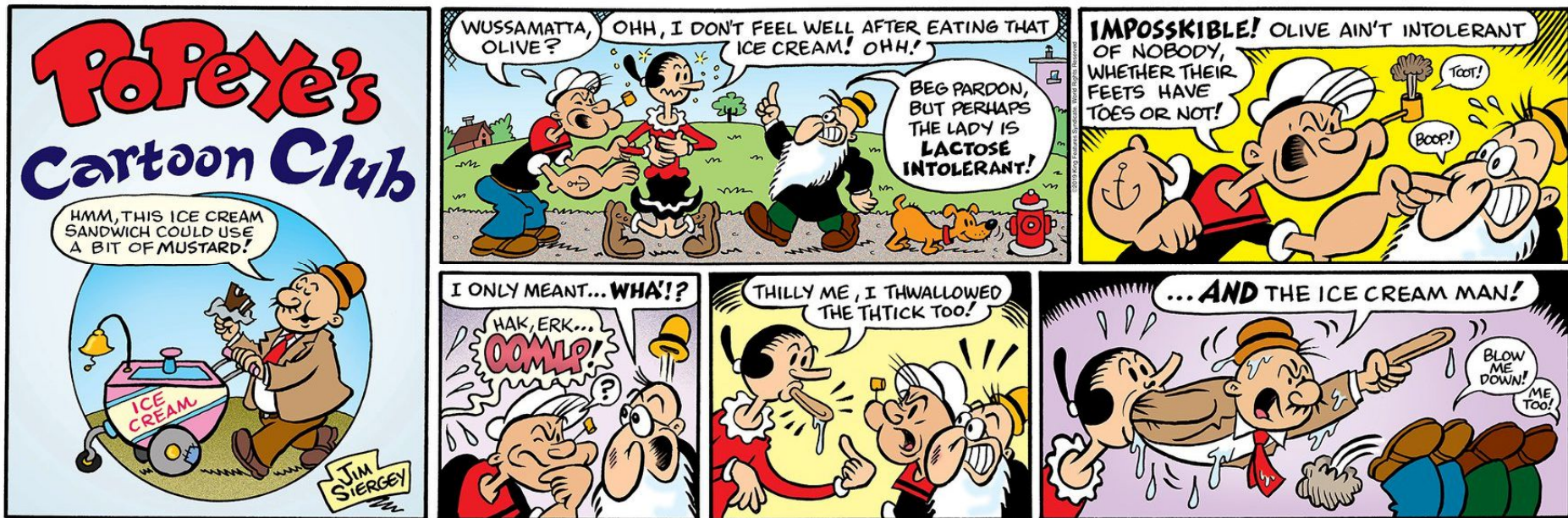

Pomiędzy literaturą i filmem

Specyfika tłumaczenia komiksów

Krzysztof Janicz

Historia

Od prakomiksu do komiksu

Rodolphe Töpffer, Szwajcaria 1846

Charles H. Ross, UK 1867

Technologia i komiks

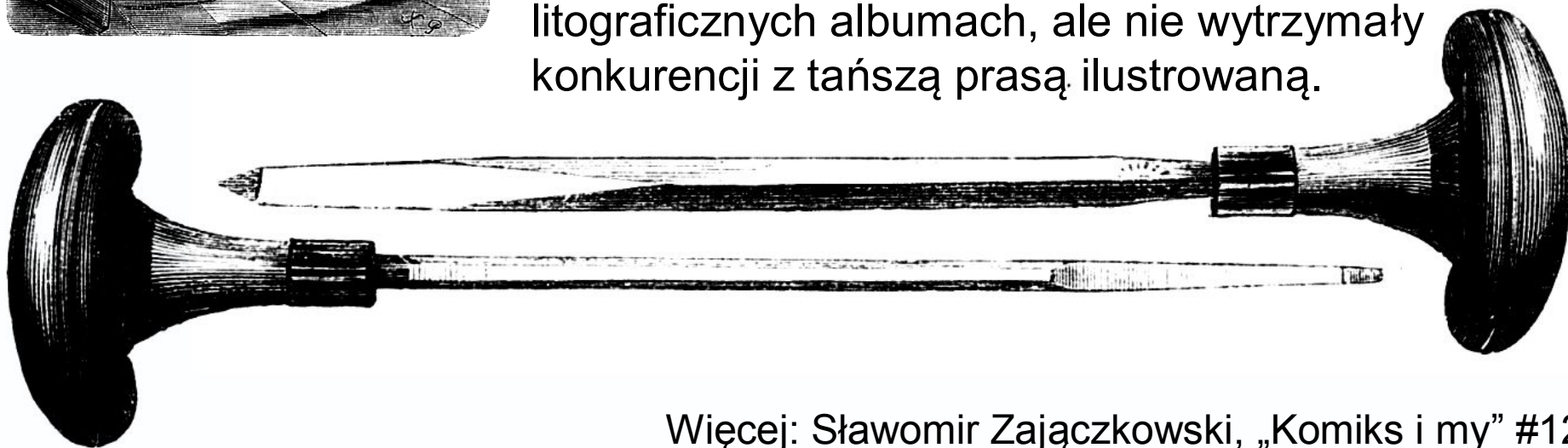

Do XVIII wieku ilustracje drukowano osobno w nakładzie do 500 egz. i wklejano do książek.

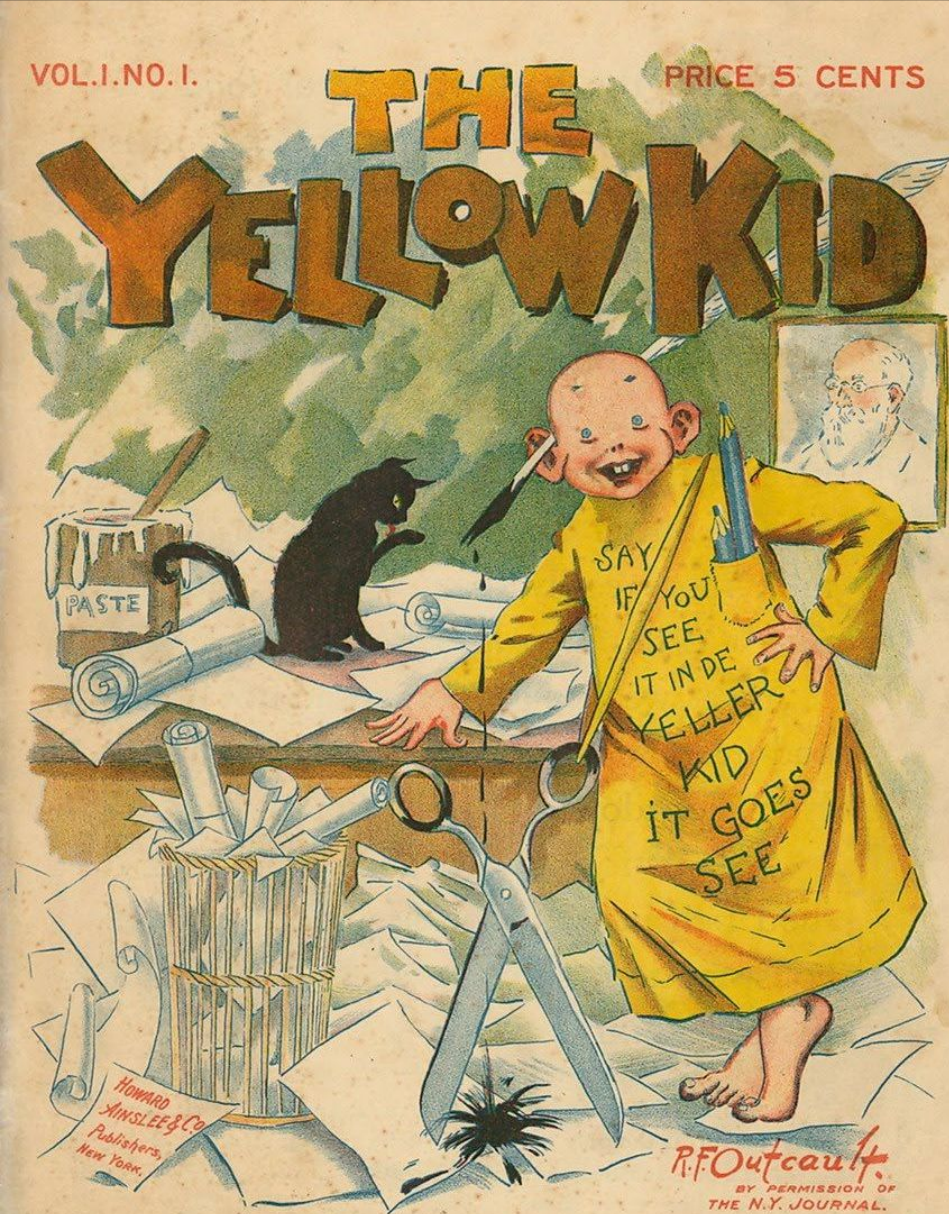
W 1790 r. Thomas Bewick wynalazł **drzeworyt sztorcowy** (druk wypukły). Ilustracje i tekst - np. podpisy - można było odbić na jednej maszynie.

Metalowe odlewy klocków drzeworytniczych wędrowały później po całej Europie. Ta sama ilustracja mogła być drukowana w kilku gazetach jednocześnie.

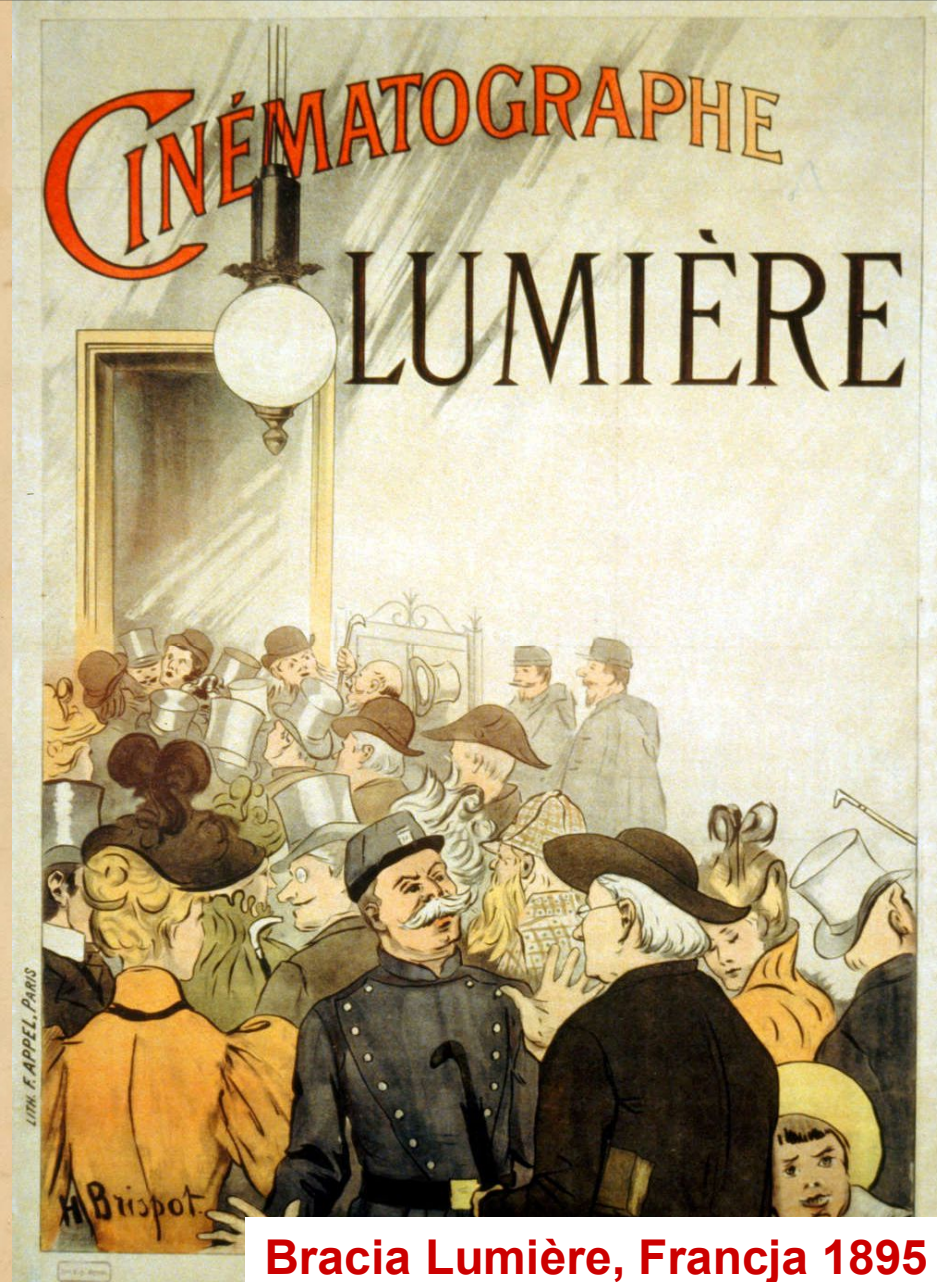
Pierwsze pracomiksy wydawane były w litograficznych albumach, ale nie wytrzymały konkurencji z tańszą prasą ilustrowaną.

Symboliczne narodziny

Richard F. Outcault, USA 1895

Bracia Lumière, Francja 1895

USA 1914

Kształt ostateczny

SALESMAN SAM

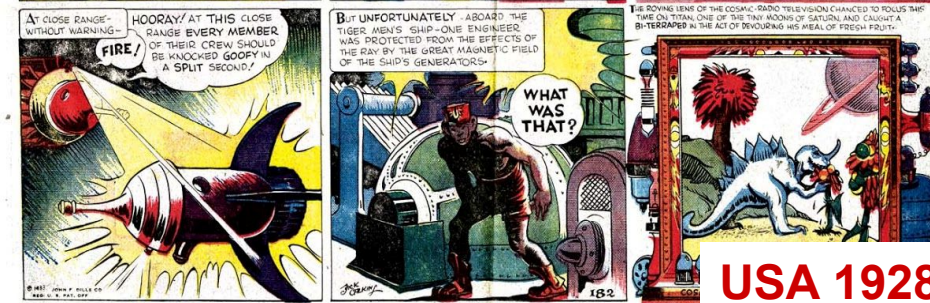
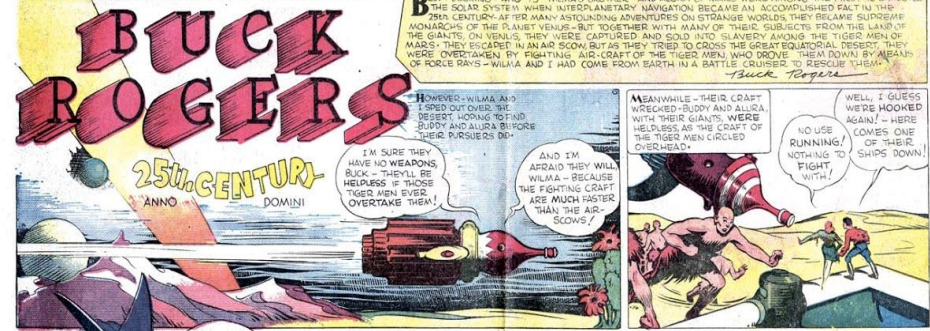

COMIC SECTION

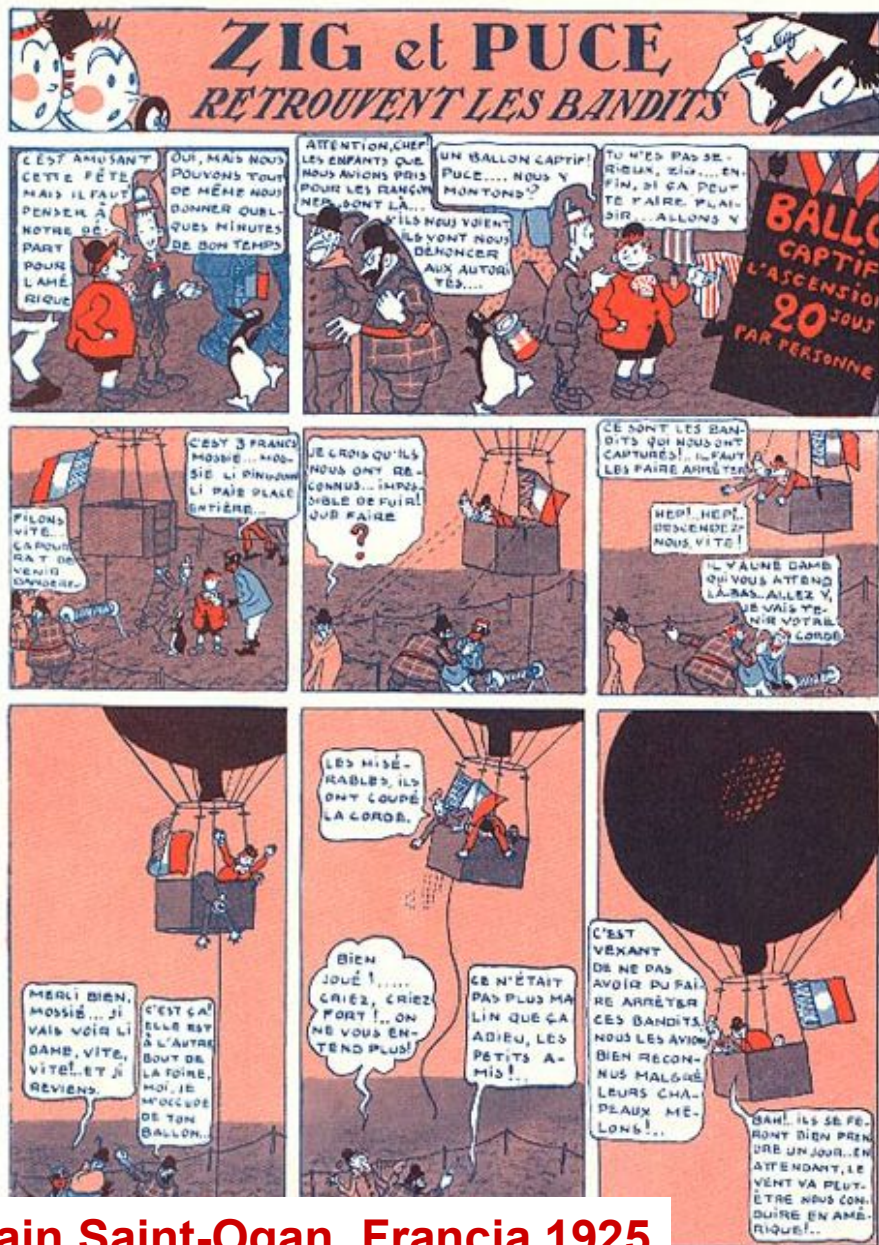
SATURDAY, DECEMBER 30, 1963

CHICAGO AMERICAN

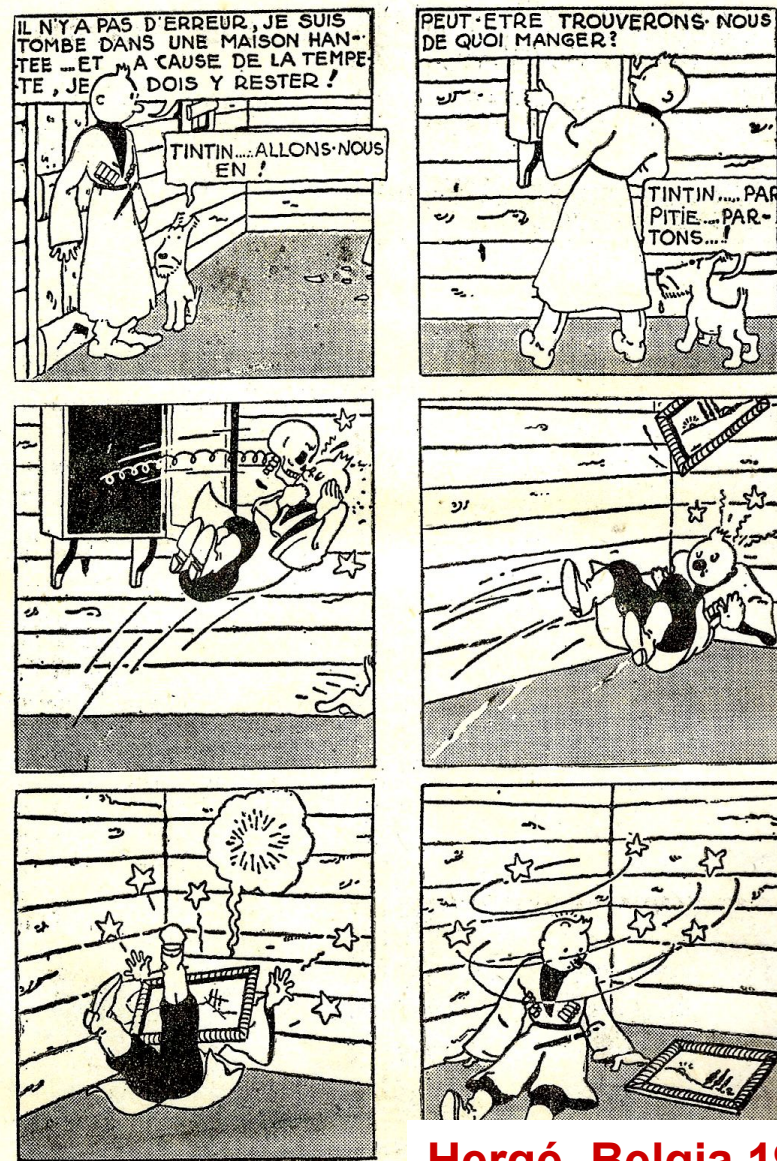
Written by PHIL NOWLAN ★★★★★ Drawn by DICK CALKINS ★★★★★

Europejskie początki

Les aventures de Tintin, reporter, au pays des Soviets

Inwazja Disneya

G. G. Postale - Anno I. - N. 1.

31 Dicembre 1932. XI.

CASA EDITRICE G. NERBINI

Direttore: COLLODI NIPOTE

Abbonam. annuo L. 10

Abb. semestrale L. 5

CENT.
20

Topolino dal rinchiuso fatto arditto, anzi gradasso

al bestione in pieno muso scaglia dritto un grosso sasso.

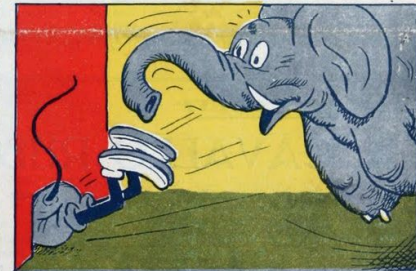
L'elefante inviperito fa saltar tutto l'assito del bernoccolo frontale

e con furia il topo assale.

Corre, corre Topolino mal'agguantail pachiderma.

Un pezzetto di codino ci rimette e non si ferma.

Corre, corre Topolino che ha veduto di lontano

la salvezza di un buchino in un muro suburbano.

È sparito in un baleno.... L'elefante non si arresta

e di corsa come un treno dà nel muro con la testa.

L'elefante e li E gli grida T

Europa 1932

USA 1931 HIS ISSUE - THE SPISH!

Wielka Brytania – zawsze pod prąd

CHIPS ^{1D.}
THE BEST OF THE BUNCH.

"THE WONDER" LIBRARY .. Nos. 3 & 4, ..
ON SALE FRIDAY 15TH

"CHIPS" IS DEVoured BY EVERYONE.

No. 1311. (NEW SERIES.)

ENTERED AT
POSTOFFICE MAIL

PRICE ONE HALFPENNY.

TRANSMITTED ABROAD
AT SPECIAL RATE

OCTOBER 16, 1915.

THE SCREAMING ADVENTURES OF WEARY WILLIE AND TIRED TIM, THE WORLD-FAMED TRAMPS.

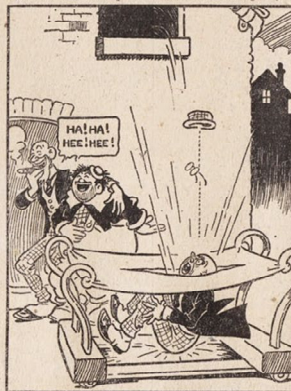
1. This week Willie and Tim have started in business as financiers. A financier is a person who "floats" and "sinks"—like a submarine. For instance, if you've got a patent that wants floating, our pair will float it for you. If you've got any capital that wants sinking, leave it to them—they are experts! The other day Professor Pican called round with a patent firecooper.

2. "I want this marvellous life-saving invention of mine floated at once and put on the market before the next Zeppelin raid!" piped the petty professor. "Do you think you can manage it?" "We'll do it while you wait—if the thing's any good!" chirped Willie. "But my partner will have to test it first! The testing fee will be five quid—thanks!" "And well worth it!" puffed Tim, as he fell on his pastrys.

3. "But, my dear sir, that's the wrong way to make the descent!" bellowed the professor. "If you will allow me, I will demonstrate to you exactly how it should be done!" "All right, Mr. Edison!" tootled Tim. "Just pop upstairs and get on with it, and we'll stay down here and watch all your movements very closely!" Meanwhile, Tim made a slight improvement to the invention.

4. Now, do you see the scheme, chums? Yes, you're all right, some of you! They meant to use their dear old pet octopus as an Aunt Sally.

5. As luck would have it the skipper opened his mouth to yell and one of the balloons got well and truly wedged. "Tut! Don't bawl, sir," tootled Toss. "We'll soon have that out."

6. Our pair gave the professor a friendly "look in," the other smiling more, and then found that the old ball had just perfected another lovely invention. A patent "rest cure" this time, specially adapted to people with tender consciences. "Swing high, swing low!", warbled Willie. "But let's get back now and see if there are any more clients waiting for us!"

No. 1,324.

PITCH AND TOSS HAVE A BALLOON BARRAGE AND GO GREAT GUNS.

AUGUST 12, 1939.

1. Said Captain Codgery to our merry partners on August Bank Holiday: "I cannot tell a lie. The cash bag is as bare as Mum Hubbard's cupboard. We'll have to borrow a few bob from each other for our holiday money!"

2. Our snazzy sala soon had a brace of brainwaves. Ay! There was a cargo of rubber balls about the size of a ball and in less time than it takes to tickle a toddler with a telegraph pole Pitch and Toss were up to their tricks.

3. "We'll fix these air balls on to old Oey's testicles and have a balloon barrage all of our own, shipmates!" tootled Toss. "Aye, aye," piped Pitch, as he dabbed some funny faces on the balls of wind. "If we don't make a fortune I'll eat my boots and bones!"

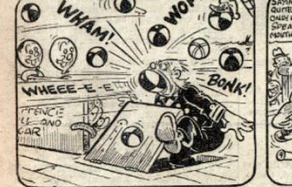
4. Now, do you see the scheme, chums? Yes, you're all right, some of you! They meant to use their dear old pet octopus as an Aunt Sally.

5. Parking Oey behind a screen they made him wave his testicles in the air and wiggle the painted balloons about whilst they invited the holiday makers to roll, bowl, or pitch the rubber balls and win a cigar for every direct hit.

6. But that ball took a large spot of shifting. Ay! One pair anchored the skipper to the mast and themselves to each other and, with Oey and Pengy doing a look, they started a tug-of-war to shift the ball.

7. Unfortunately the customers mistook the skipper's face for one of the balloons and they properly plastered him with the balls. Ay.

8. As luck would have it the skipper opened his mouth to yell and one of the balloons got well and truly wedged. "Tut! Don't bawl, sir," tootled Toss. "We'll soon have that out."

9. But that ball took a large spot of shifting. Ay! One pair anchored the skipper to the mast and themselves to each other and, with Oey and Pengy doing a look, they started a tug-of-war to shift the ball.

10. All of a sudden the ball came unpegged, and all of another sudden our pals and their pals lost their balance and did a backward somersault. "Suffering sods!" tootled Pitch. "Put the brakes on, pal! Whoops!"

11. But they'd rather overcome the tugging business more than, somewhat and, unable to stop, Pitch, Toss, Oey and Pengy made a hole in the ship's rail and went flying into the bilge. Didn't the skipper laugh, eh?

12. What's more, the bank holiday fun by bon Captain Codgery reckoned he took pity on our pals as

UK 1915

UK 1939

Underground i Nowa Fala

Francja 1974

Zmierzch magazynów komiksowych

Formy komiksu współczesnego

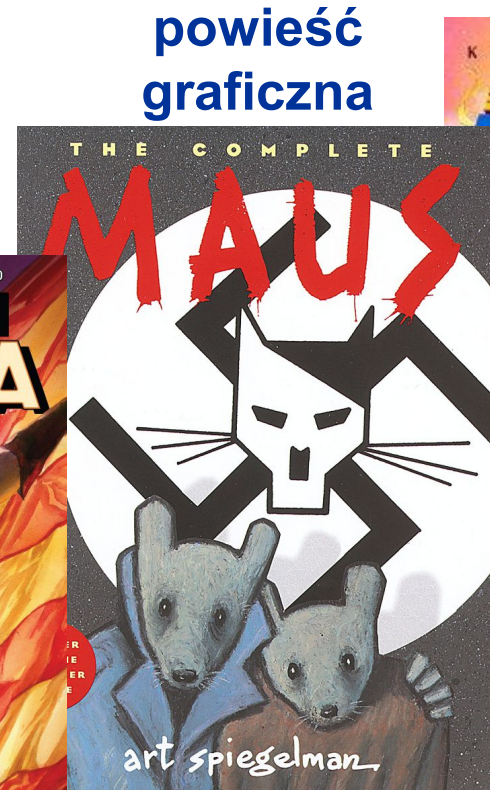
pasek

album

zeszyt

powieść
graficzna

manga

webkomiksy

Definicja

Komiksy bez ramek, bez tekstu itd.

Mamooo?

Mmm?

Myślisz, że kiedyś
naprawdę go
zobaczymy, tego
Wielkiego Złego Lisa?

Z tego, co wiem,
widzicie go
codziennie, nie?

Definicja poprzez inne media

Jerzy Szyłak i Janusz Dunin w: „Słownik literatury popularnej”

KOMIKS - Fabuła opowiedziana za pomocą **sekwencji obrazków**, zwykle uzupełnionych tekstami słownymi. [...]

Istotę komiksu stanowi, że jest **opowiadaniem narysowanym**. [...]

Komiks jest swoistym **naśladowaniem literatury** za pomocą tworzywa wizualnego, komponowanego dzięki montażowi kadrów, **charakterystycznemu dla twórczości filmowej**.

Kapral: „Komiks – literatura dla leniwych”, blog „Na plasterki!!!”

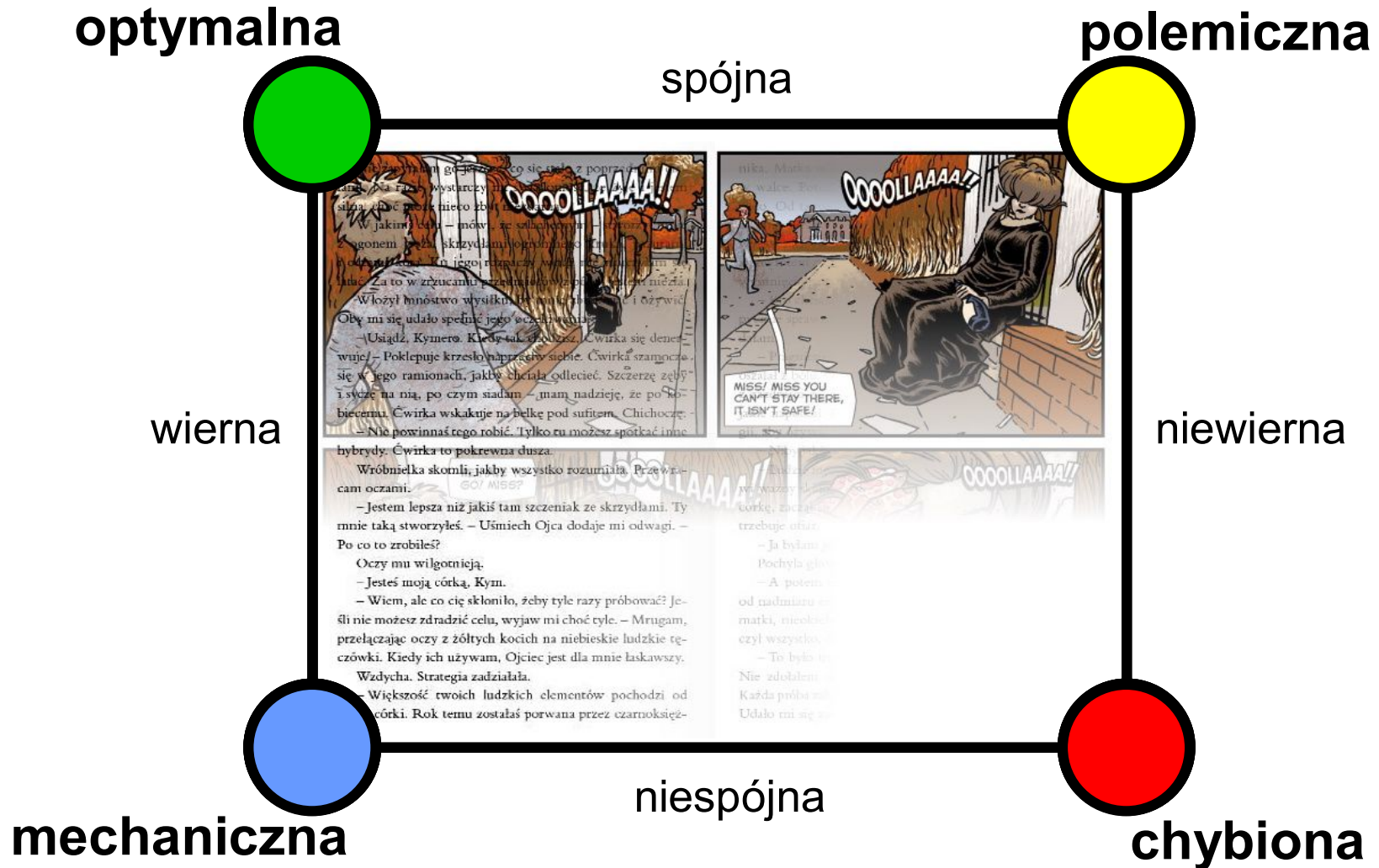
Komiks to opowieść, w której **część zdań zastąpiono ilustracjami**, dążąc do nadania lekturze **tempa** zbliżonego do ujęć **filmowych**.

Komiks jako adaptacja

**Rafał Skarżycki: „Kilka banałów o scenariuszu komiksowym”,
magazyn KKK #14**

Przede wszystkim trzeba wyraźnie powiedzieć, że **scenariusz z konieczności poprzedza komiks** jako gotowy produkt. Najpierw musi być wiadomo co i - mniej więcej - jak narysować, zanim się zacznie to robić. Już słyszę jak w tym momencie cała rzesza rysowników podnosi zgiełk, że to jakaś bzdura, bo oni przecież rysują swoje komiksy "na gorąco", nie wiedząc co będzie dalej, jakie będzie rozwiązanie komiksu, ani nawet nie planując jak będzie wyglądał następny kadr, czyli że scenariusz w ich wydaniu powstaje równocześnie z rysunkami. Na tego typu zarzut odpowiadam prosto - kochani, tworzone w ten sposób komiksy **NIE MAJĄ SCENARIUSZA**, za to **MAJĄ HISTORIĘ**.

Komiks jako adaptacja

Literatura dla leniwych

Krystyna Wójcik, „Potop”

Książę uspokoił się zupełnie i nie wyciągał więcej na rozmowę pana Andrzeja. Zdawał się być zmęczony drogą czy też położeniem, w jakim się znajdował, i głowę pochylił nieco na piersi, a oczy miał przymknięte. Jednakże od czasu do czasu rzucał ukośne spojrzenia, to na Kmicicę, to na Lubieńcę, którzy trzymali cugle jego konia, jakby upatrując, którego łatwiej będzie obalić, aby się wyrwać na wolność.

Tymczasem zbliżyli się do budowli leżącej przy drodze, na cyplu lasu. Nie była to karczma, ale kuźnia i kołodziejnia zarazem, w której jadący traktem zatrzymywali się dla przekuwania koni i reparacji wozów. Między samą kuźnią a drogą rozciągał się niewielki majdan, nie ogrodzony płotem, z rzadka porosły wydeptaną trawą; szczątki wozów i popsowane koła leżały rozrzucone tu i owdzie na owym majdanie, ale z przejezdnych nie było nikogo, jeno koń Soroki stał przywiązany do słupa. Sam Soroka rozmawiał przed kuźnią z kowalem Tataram i dwoma jego pomocnikami.

- Niezbyt obfity będziem mieć popas - rzekł uśmiechając się książęniczego tu nie dostanie.

- Mamy żywność i gorzałkę ze sobą - rzekł pan Kmicic.

- To dobrze! Trzeba nam będzie sił nabrać.

Tymczasem stanęli. Kmicic zatknął za pas króciwą, zeskoczył z kulbaki i oddawszy bachmata popuszczał z ręki z drugiej strony.

- Wasza książęca mość zechce zejść z konia! - rzekł pan Andrzej.

- A to czemu? Będę jadł i pił z kulbaki - rzekł książę pochylając się ku niemu.

- Proszę na ziemię! - zawołał groźnie Kmicic.

- A ty w ziemię! - krzyknął straszliwym głosem książę i wyrwawszy z szybkością błyskawicy króciwą zza pasa Kmicicę, huknął mu w samą twarz.

- Jezus Maria! - zakrzyknął Kmicic.

W tej chwili koń pod księciem, uderzony ostrogami, wspiął się tak, iż wyprostował się prawie zupełnie, książę zaś przekreślił się jak wąż w kulbace ku Lubieńcowi i całą siłą potężnego ramienia pchnął go lufą między oczy.

Lubieniec wrzasnął przeraźliwie i spadł z konia.

Zanim inni mogli zrozumieć, co się stało, zanim odetchnęli, zanim okrzyk zgrozy zamarł na ich wargach, Bogusław roztrącił ich jak burza, wypadł z majdanu na drogę i pomknął wicherem ku Pilwiskom.

Literatura dla leniwych

Jarosław Miarka, Jerzy Ozga, „Quo vadis”

Winicjusz przetarł oczy: ulica roiała się od ludzi, lecz dwaj biegacze, przybrani w żółte tuniki, rozsuwali długimi trzcinami tłum, krzycząc i czyniąc miejsce dla wspaniałej lektyki, którą niosło czterech silnych niewolników egipskich.

W lektyce siedział jakiś człowiek przybrany w białe szaty, którego twarzy nie było dobrze widać, albowiem tuż przy oczach trzymał zwój papirusu i odczytywał coś pilnie.

- Miejsce dla szlachetnego augustianina! - wołali biegacze.

Ulica była jednak tak natłoczona, że lektyka musiała się na chwilę zatrzymać. Wówczas augustianin opuścił niecierpliwie zwój papieru i wychylił głowę wołając:

- Rozpędź mi tych nicponiów! Prędkiej!

Nagle, spostrzegłszy Winicjusza, cofnął głowę i podniósł szybko do oczu zwój papieru.

A Winicjusz przeciągnął ręką po czole sądząc, że śni jeszcze.

W lektyce siedział Chilo.

Tymczasem biegacze utorowali drogę i Egipcjanie mieli ruszyć naprzód, gdy nagle młody trybun, który w jednej chwili zrozumiał wiele rzeczy przedtem dla niego niezrozumiałych, przybliżył się do lektyki.

- Pozdrowienie ci, Chilonie! - rzekł.

- Młodzieńcze - odpowiedział z godnością i dumą Grek, usiłując swej twarzy nadać wyraz spokoju, którego w duszy nie miał - witaj, ale mnie nie zatrzymuj, gdyż śpieszę się do przyjaciela mego, szlachetnego Tygellina.

A Winicjusz, chwyciwszy za krawędź lektyki, pochylił się ku niemu i patrząc mu wprost w oczy, rzekł zniżonym głosem:

- Tyś wydał Ligię?...

- Kolosie Memnona! - zawołał z przestachem Chilo.

Lecz w oczach Winicjusza nie było groźby, więc strach starego Greka przeszedł szybko. Pomyślał, że jest pod opieką Tygellina i samego cesarza, to jest potęgę, przed którymi drży wszystko, i że otaczają go silni niewolnicy, a zaś Winicjusz stoi przed nim bezbronny, z wynędzniałą twarzą i postawą zgiętą przez ból.

Na tę myśl wróciła mu zuchwałość. Utkwił w Winicjusza swe oczy okalone czerwonymi obwódkami, i odszepnął:

- A ty, gdyś umierał z głodu, kazałeś mnie schłostać.

Na chwilę umilkli obaj, po czym ozwał się głuchy głos Winicjusza:

- Skrzywdziłem cię, Chilonie!...

Wówczas Grek podniósł głowę i klasnąwszy w palce co w Rzymie było oznaką lekceważenia i pogardy, odrzekł tak głośno, aby wszyscy mogli go słyszeć:

- Przyjacielu, jeśli masz do mnie prośbę przyjdź do domu mego na Eskwilinie o rannej porze, w której po kąpeli przyjmuję gości i klientów.

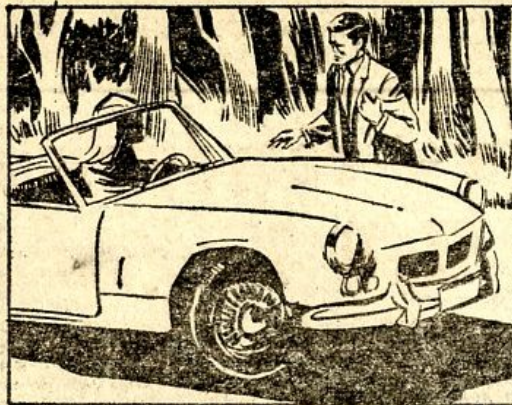
I skinął ręką, a na ów znak Egipcjanie podnieśli lektykę, niewolnicy zaś, przybrani w żółte tuniki, poczęli wołać machając trzcinami:

- Miejsce dla lektyki szlachetnego Chilona Chilonidesa! Miejsce! Miejsce!...

Magia komiksu

James Hart leżał przez moment w trawie. Wóz w którym przed chwilą siedział, przedstawiał teraz żalostny widok. Kupa pogniecionej blachy przylgnęła do pnia drzewa. Nie było czasu na zastanawianie się. James wstał i rozprostował członki. Na szczęście wypadek zakończył się kilkoma zadraśnięciami i lekkim potłuczeniem. Stał bezradnie na szosie oczekując jakiegokolwiek wozu jadącego

w kierunku uciekającego „Por-scha”.

Po długich minutach zza zakrętu wynurzyła się sylwetka sportowego wozu. Uradowany zrobił gest dłonią na znak zatrzymania. Wóz przyhamował.

— Czego pan sobie życzy? — powiedziała młoda dziewczyna.

— Zaraz pani wszystko wytłumaczę, tylko proszę niech pani pozwoli mi zasiąść za kierownicą. Jestem

detektywem... ścigam przestępców. Dziewczyna spojrzała na niego, potem na roztrzaskany „Chevrolet”.

— Widząc pański wóz, sądzę, że lepiej jak ja będę prowadziła samochód. Nie było czasu na przekonywanie tej dziewczyny. James pośpiesznie wsiadł do samochodu i zajął miejsce obok dziewczyny. Ostrożnie przejechali odcinek zakrętu zalanego olejem i dziewczyna nacisnęła na gaz. James w szybkich słowach

starał się wytłumaczyć jej całą sytuację.

— Niech pan zapali mi papierosa — powiedziała. Licznik wskazywał 150 km/godz. James z podziwem patrzył na pewną siebie dziewczynę.

— Nareszcie mam powód do sprawdzenia maksymalnej szybkości mojego wozu. bez obawy, że zapłacę mandat za przekroczenie szybkości — powiedziała z uśmiechem.

C. d. n.

Jerzy Wróblewski, „James Hart”

MIAŁEM
NAPRAWDĘ
DUŻO
SZCZĘŚCIA...

DZIĘKUJĘ, ŻE SIĘ
PANI ZATRZYMAŁA. ZARAZ
WSZYSTKO WYTŁUMACZĘ.
TYLKO PROSZĘ POZWOLIĆ MI
SIAŚĆ ZA KIEROWNICĄ. JESTEM
DETEKTYWEM I ŚCIGAM
PRZESTĘPCÓW.

WIDZĄC PAŃSKI
WÓZ, SĄDZĘ ŻE
LEPIEJ, JEŚLI TO JA
BĘDĘ PROWADZIŁA.

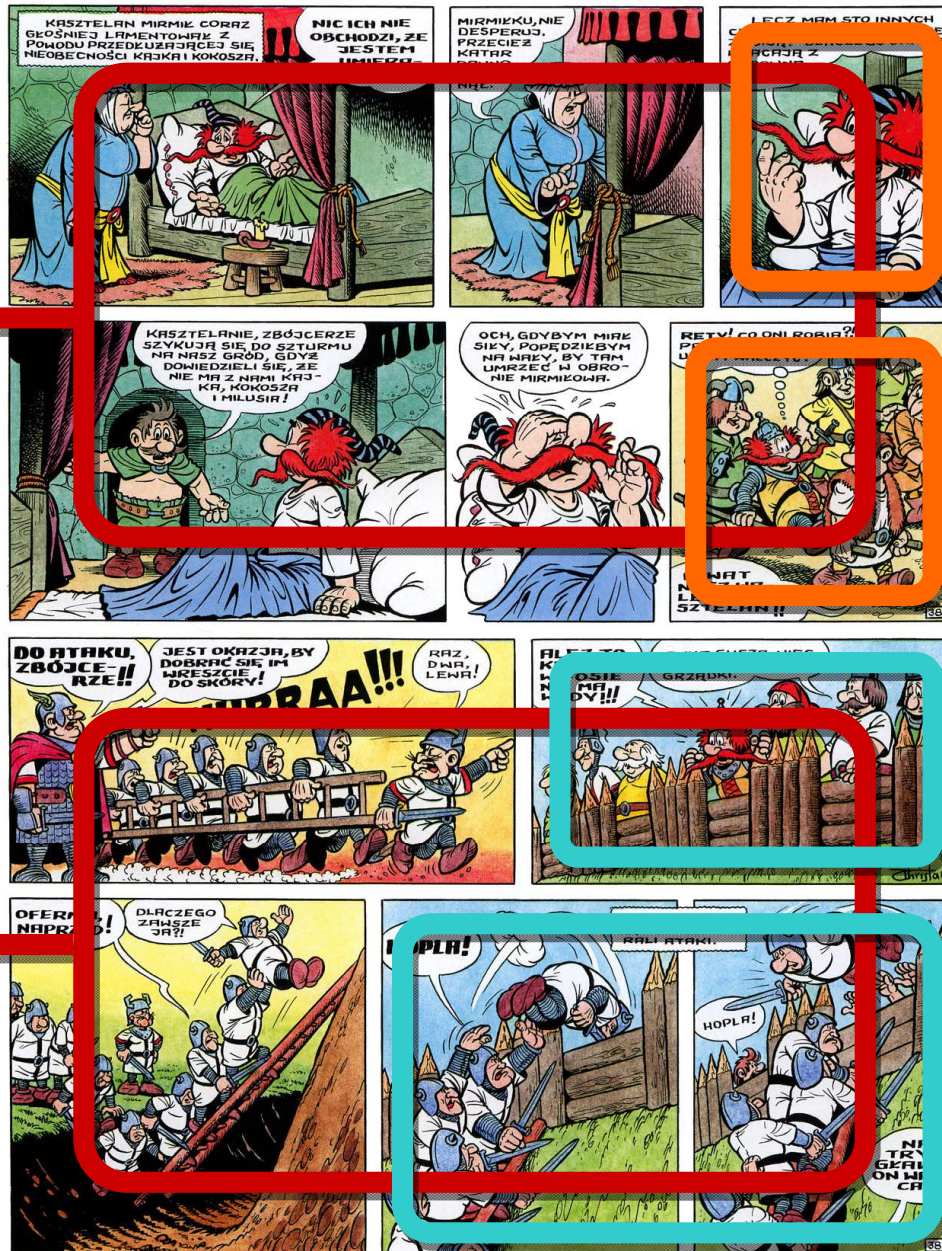
NIECH
PAN ZAPALI MI
PAPIEROSA.

NARESZCIE MAM
DOBRY POWÓD
DO SPRAWDZENIA
MAKSYMALNEJ
SZYBKOŚCI MOJEGO
WOZU.

Elementy języka

Kadr komiksowy $\neq$ kadr filmowy

scena

ujęcie
(kadr)

ujęcie
(kadr)

ujęcie
(kadr)

scena

ujęcie
(kilka kadrów)

Tekst w komiksie

dymek z ogonkiem – wypowiedź →

dymek elektryczny (głośnik) →
z ogonkiem lub bez

wyjątek – dymki „bez dymków”

Tekst w komiksie

dymki „bąbelkowe” – myśli bohatera

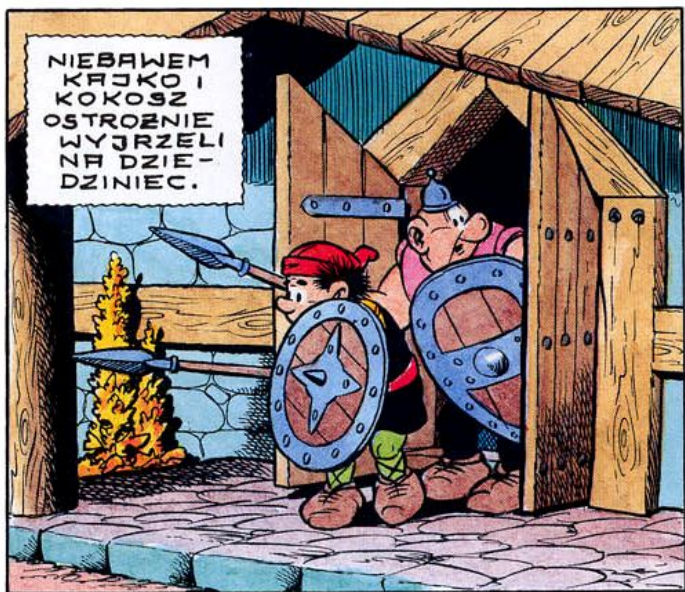

Tekst w komiksie

podpis

funkcje:

wyjaśnienie (archaizm)

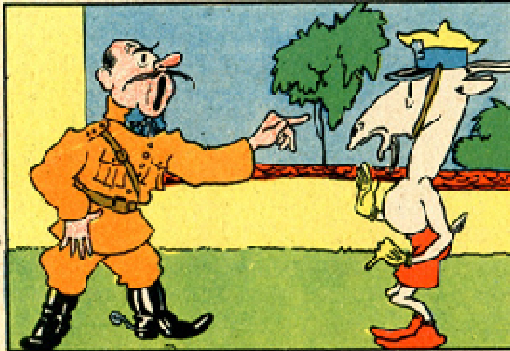

skrót

komentarz

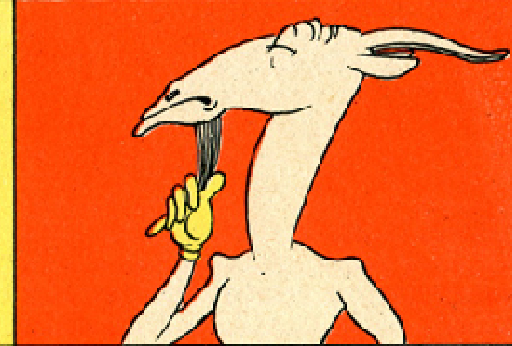
Nie dajmy się nabrać!

Gdy go w mundur przyodziali,
Wnet go do dowódcy wiada,
A dowódca groźnie krzyknął:
„Co to znaczy? Żołnierz z brodą!”

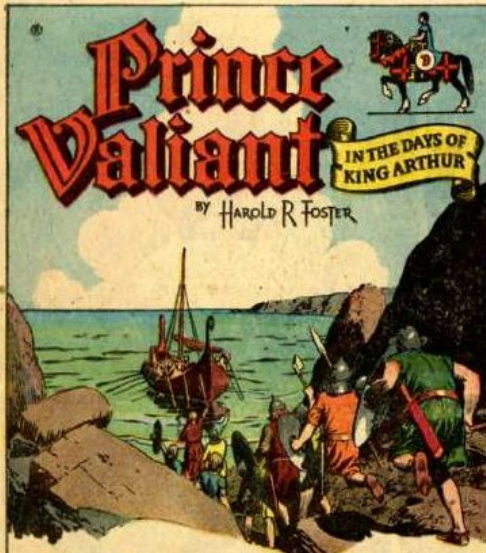

Prędka brodę mu obciął,
A z koziego włosienia
Kapral zręcznie sobie zrobił
Śliczny pędzel do golenia.

Nie miał lustra nasz Koziołek,
Więc nie widział, biedaczyna,
Że wraz z śliczną jego brodą
Znikła harda, pańska mina.

podpis

Synopsis: PRINCE VALIANT LEAVES IRELAND IN A HURRY, PURSUED BY A GAELIC KING AND HIS ARMY. THE LAND OF THE POET, THE HARPER AND THE SWEET SINGER OF SONGS PROVED SO TURBULENT THAT VAL IS GLAD TO RETURN TO THE COMPARATIVE QUIET OF THE SAXON WARS!

KING RORY WADES INTO THE WATER, BEATING THE WAVES WITH HIS SWORD IN INSANE RAGE AND SCREAMING INSULTS AT HIS ESCAPING VICTIM.

"YOUR FRIEND IS A TRIFLE NOISY, SIR VALIANT," CAPTAIN GUNDAR REMARKS. "YES, INDEED," ANSWERS VAL. "NOW THAT YOU MENTION IT, HE DOES SEEM SLIGHTLY IRRITABLE!"

caption

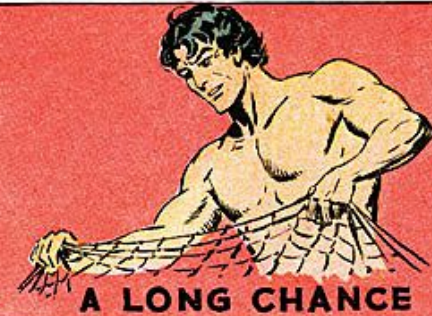
narrator

Nie dajmy się nabrać!

Tarzan

by EDGAR RICE BURROUGHS

© 1932 Edgar Rice Burroughs, Inc. - All Rights Reserved. C. & G. Ltd. Ltd. London. The United Kingdom and Foreign Copyrights in the UNITED STATES OF AMERICA BY THE UNITED STATES PATENT OFFICE. SYNDICATE, INC.

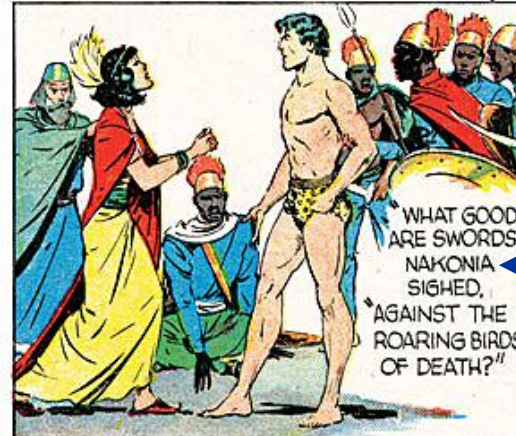
SADLY THE QUEEN ORDERED TARZAN'S ARREST. SHE KNEW NO OTHER WAY TO RESTRAIN HIS FIGHTING SPIRIT.

THE APE-MAN FROWNED. "WE DROVE OUT THE TYRANT BY THE SWORD. NOW YOU WOULD LET HIM RETURN WITHOUT A STRUGGLE."

"WHAT GOOD ARE SWORDS," NAKONIA SIGHED, "AGAINST THE ROARING BIRDS OF DEATH?"

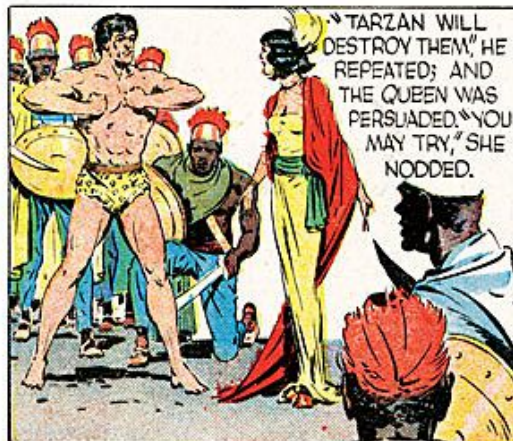

podpisy
udające
dymki

"TARZAN WILL DESTROY THEM," HE REPLIED. "TARZAN IS MIGHTY," SHE SMILED; "BUT HE CANNOT REACH INTO THE SKIES."

"TARZAN WILL DESTROY THEM," HE REPEATED; AND THE QUEEN WAS PERSUADED. "YOU MAY TRY," SHE NODDED.

THUS FREED, THE RESOURCEFUL APE-MAN LAUNCHED A SERIES OF MYSTIFYING ACTIVITIES.

Tekst w komiksie

...i obojgu przysnił się rozkoszny sen, który wkrótce miał się stać słodką rzeczywistością...

112.

W pierwszy dzień Bożego Narodzenia, Terenia z ojcem i rodzeństwem udała się do Karmelu, celem odwiedzenia starszej siostry swojej.

Szalała zamieć śnieżna, i na drodze, wiodącej z Gatchyny do Petersburga, potworzyły się zdradliwe zaspę.

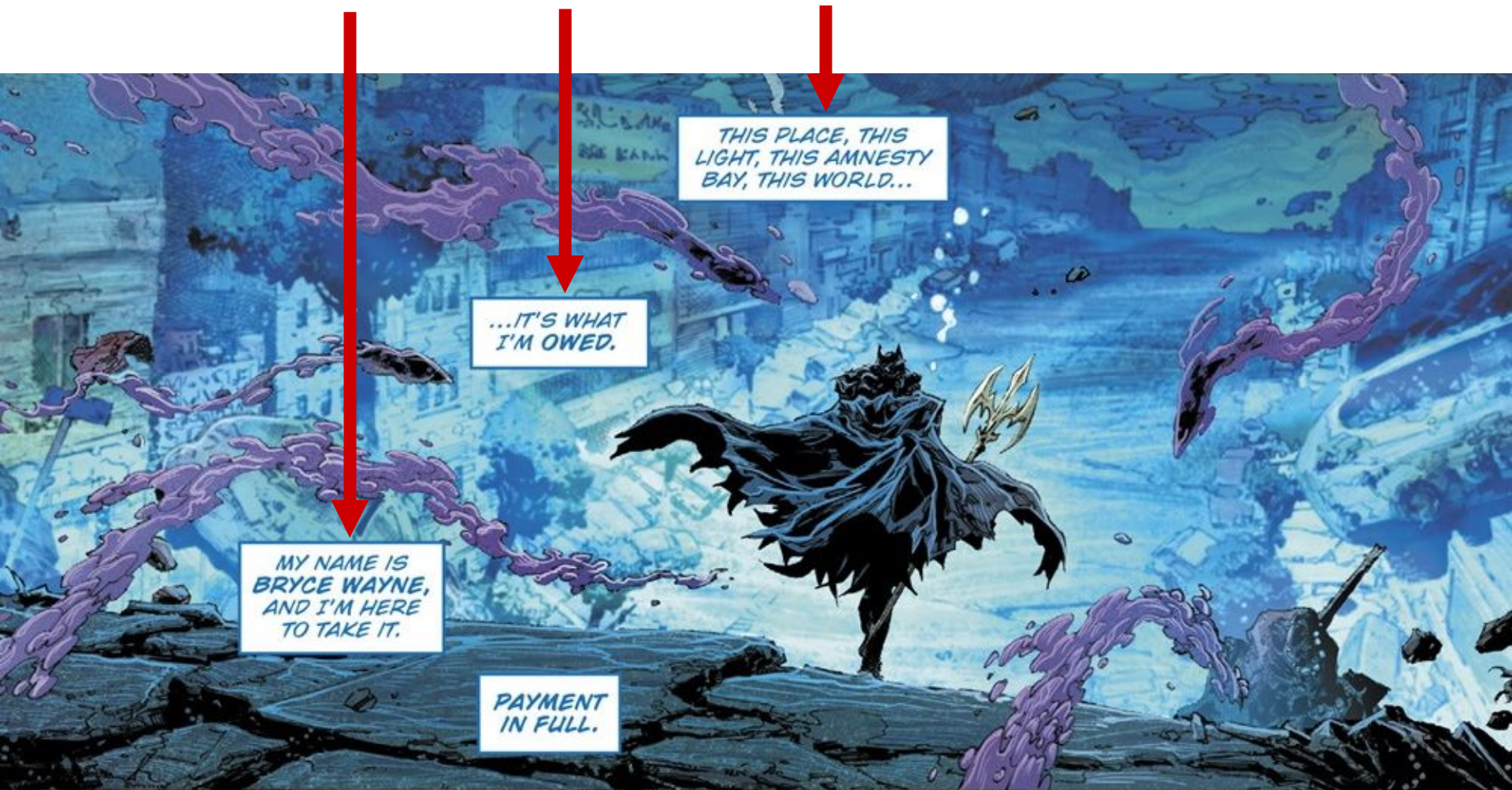
6

... kiedy ujrzała go po raz pierwszy...
Było to przed rokiem...

10.

Tekst w komiksie

dymki z offu – zazwyczaj przemyślenia bohatera
(zastępują archaiczne podpisy)

Tekst w komiksie

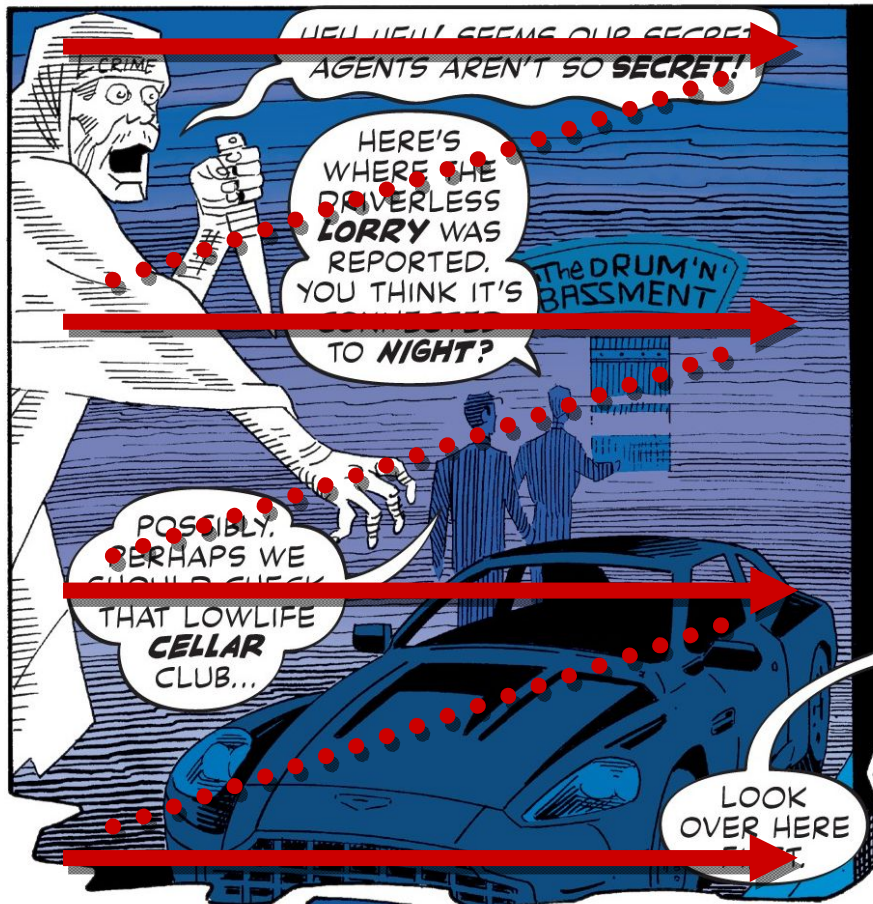

Schemat

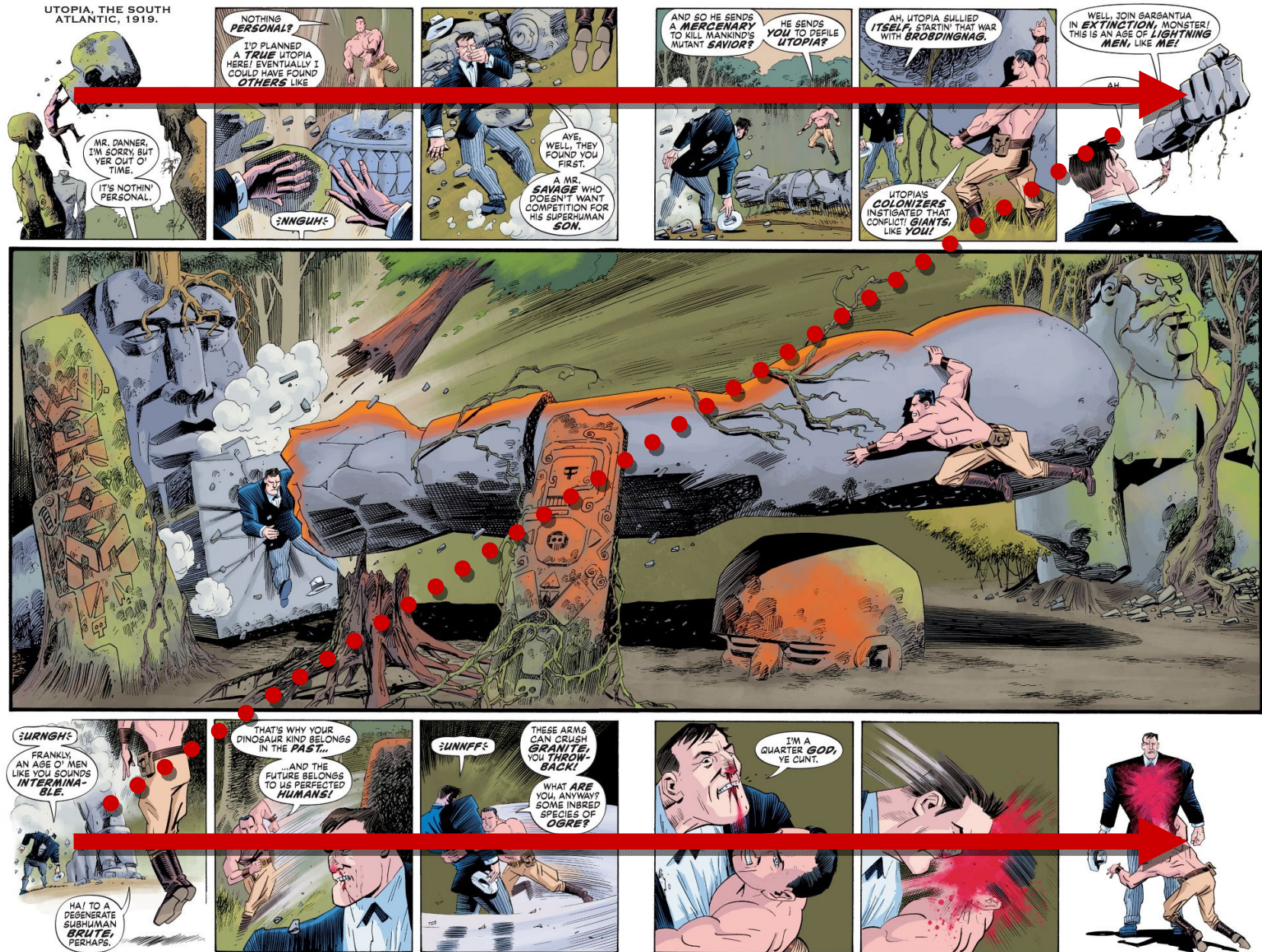
W prawo i w dół

HEH HEH! SEEMS OUR SECRET AGENTS AREN'T SO SECRET!

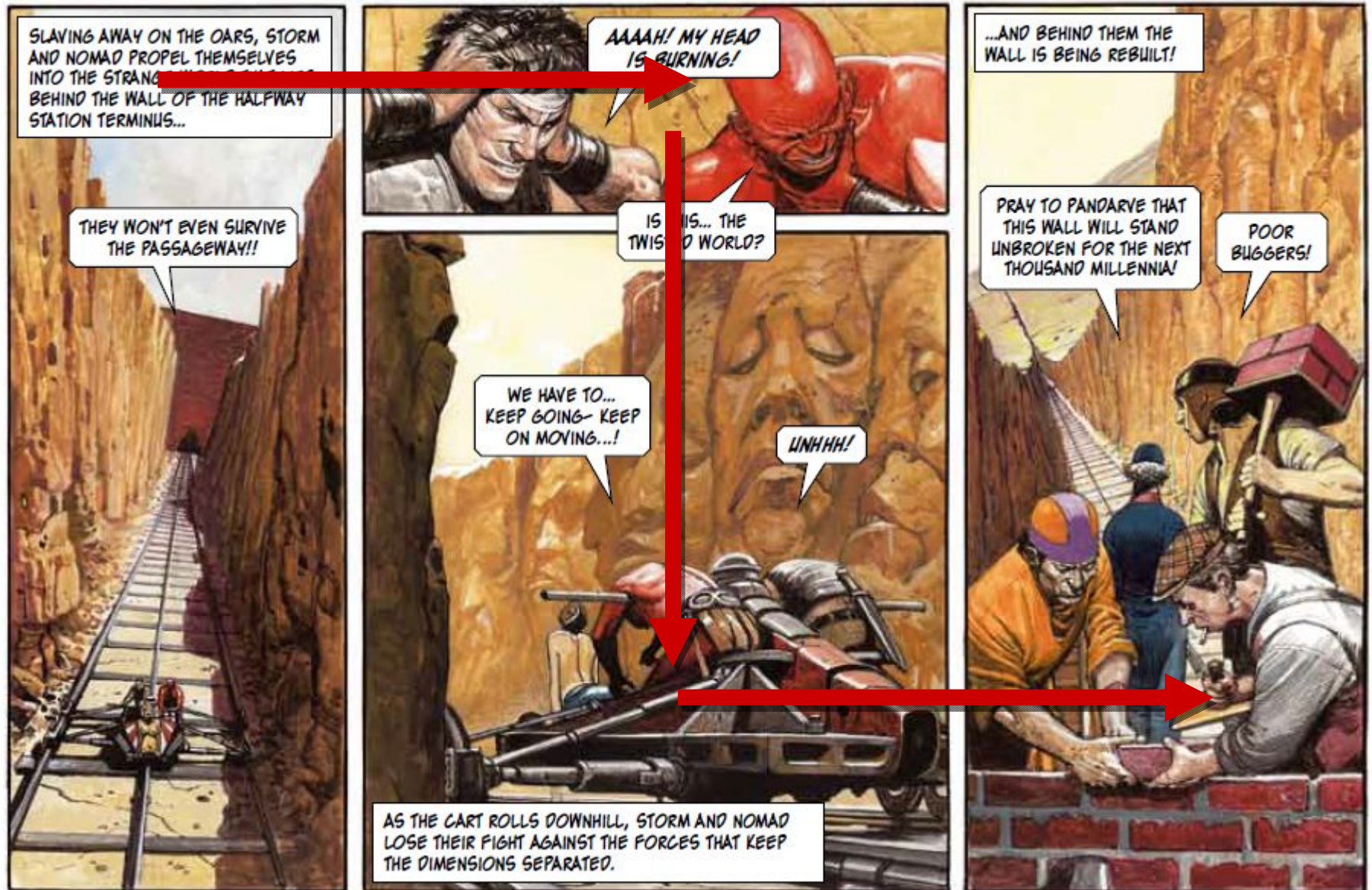
dymek – kadr – plansza

Uwaga na rozkładówki

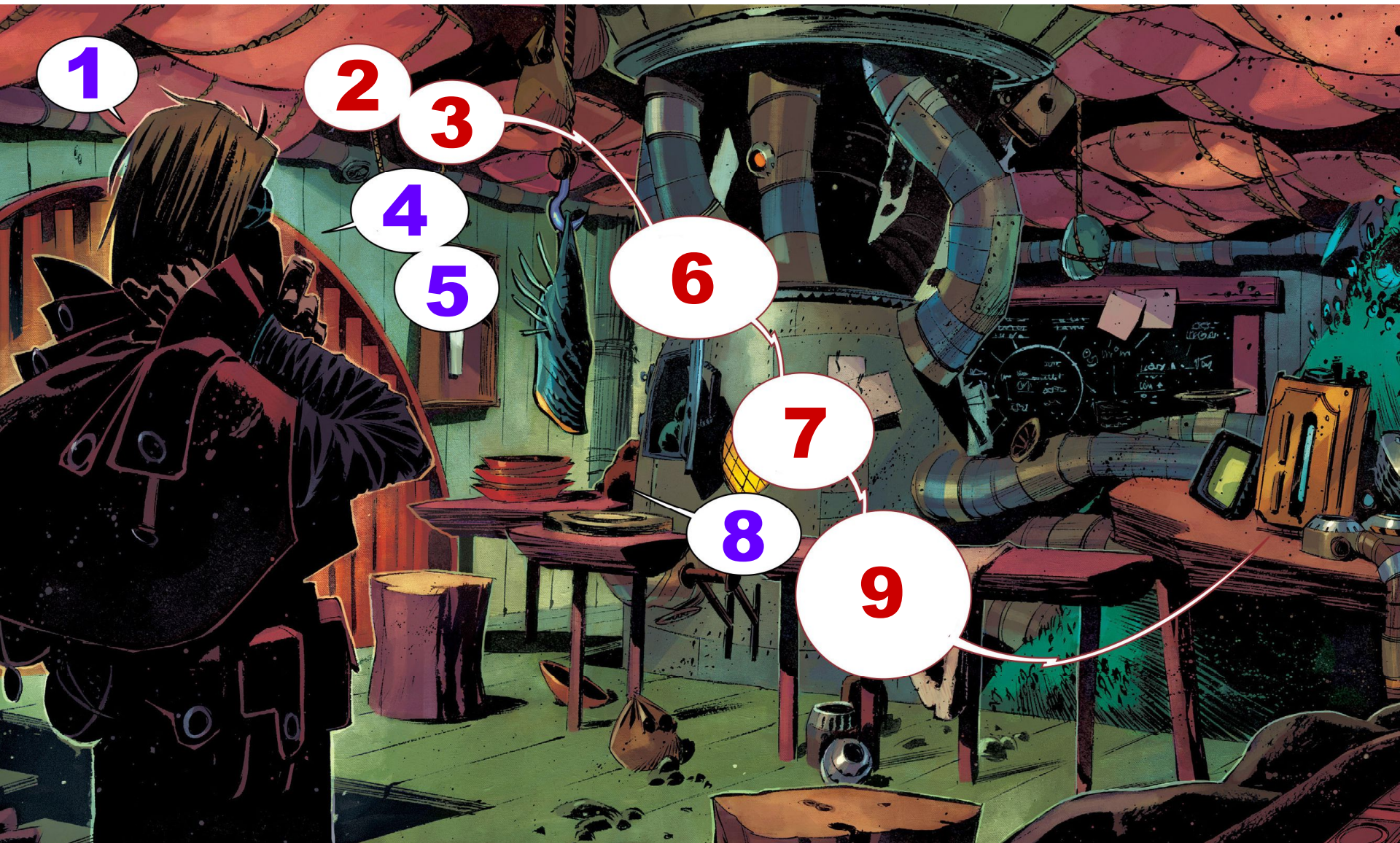
Łamańce

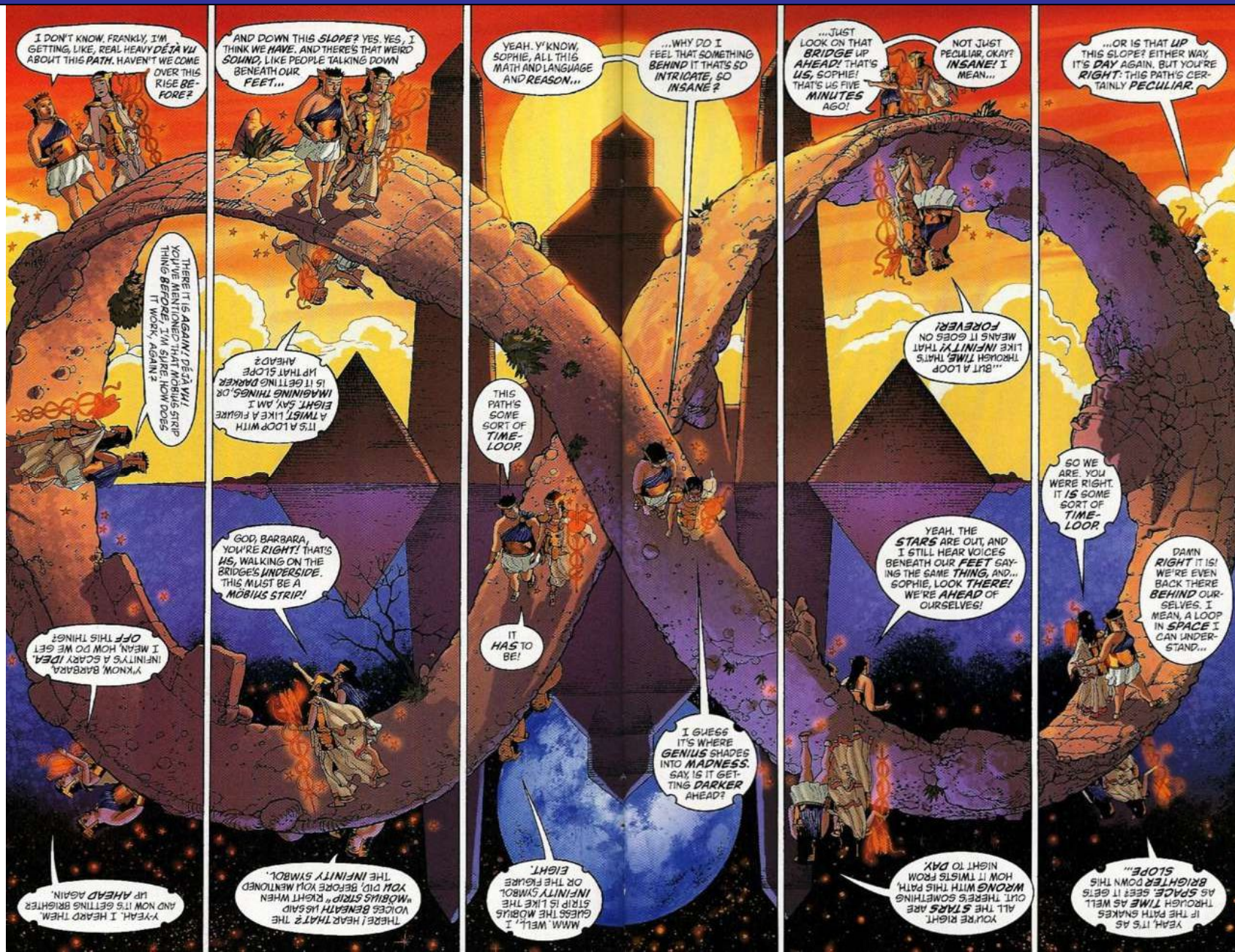
Łamańce

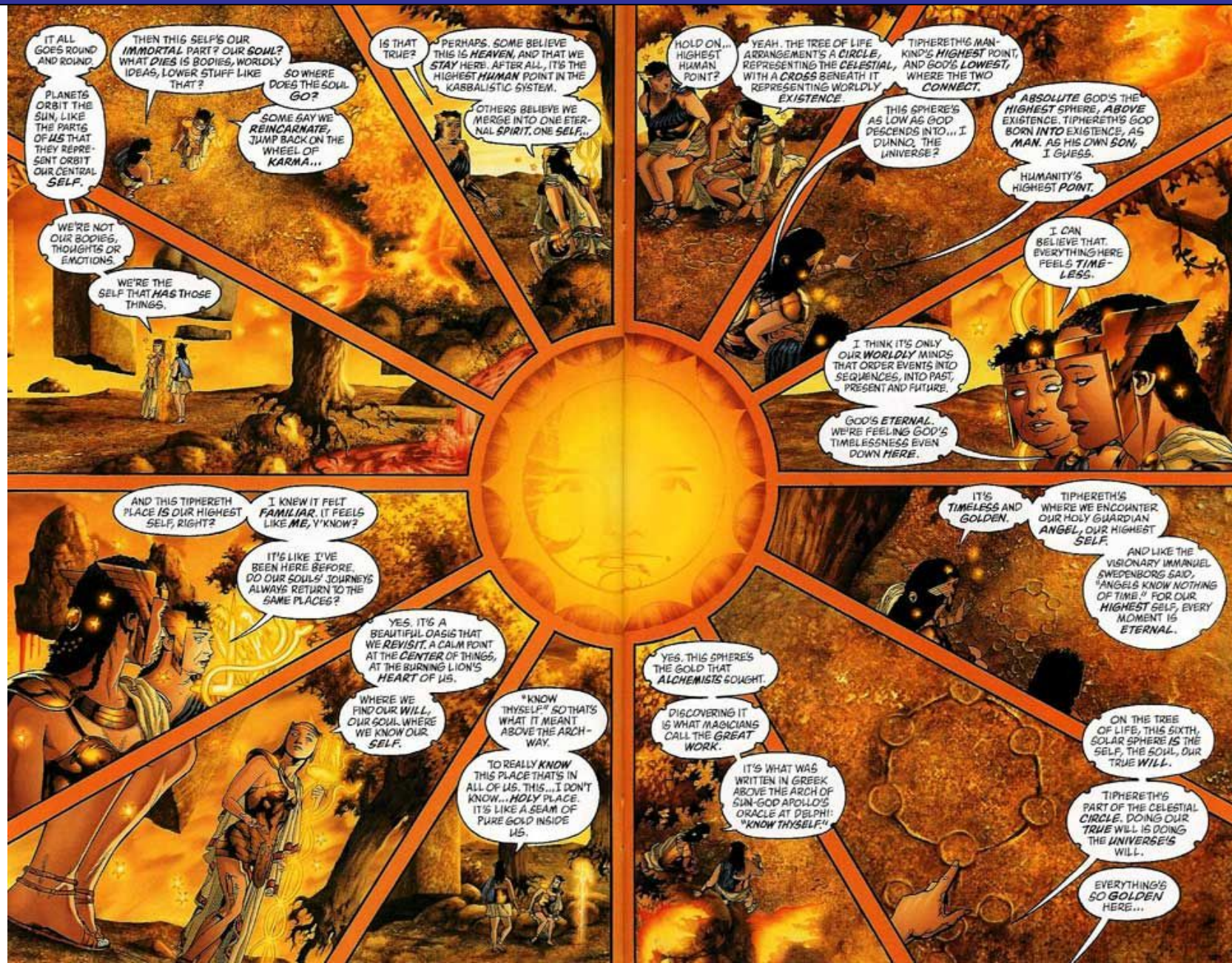
Połączone dymki

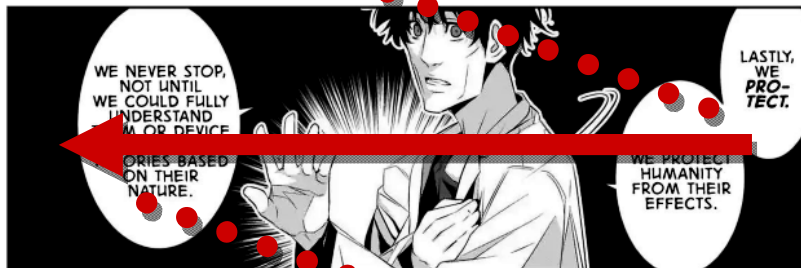
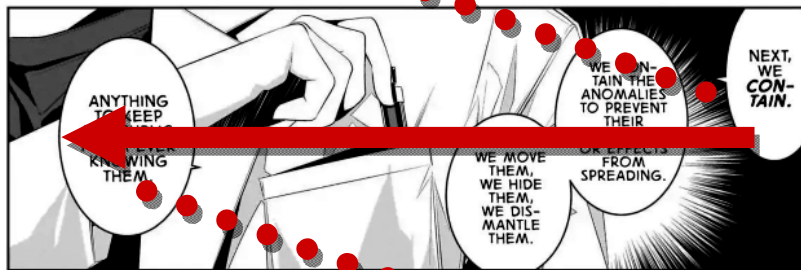
Żeby nie było zbyt łatwo...

Żeby nie było zbyt łatwo...

Manga - w dół i w lewo

Praca tłumacza

Dymki nie są z gumy

Czasami dymki są z gumy

Dymki na oddzielnej warstwie.

Wtedy tłumaczymy onomatopaje.

Coś tu nie gra...

Coś tu nie gra...

Tłumaczenie dialogów

Staramy się zachować:

- ilość liter w dymku
- znaki interpunkcyjne ! ? ... i specjalne < > = =
- formatowanie tekstu (pogrubienie, kursywa)

Możemy pominąć informacje widoczne na rysunku (**kontekst**)

Kto mówi i do kogo? (**precyzja**)

Zazwyczaj używamy języka potocznego i kolokwializmów

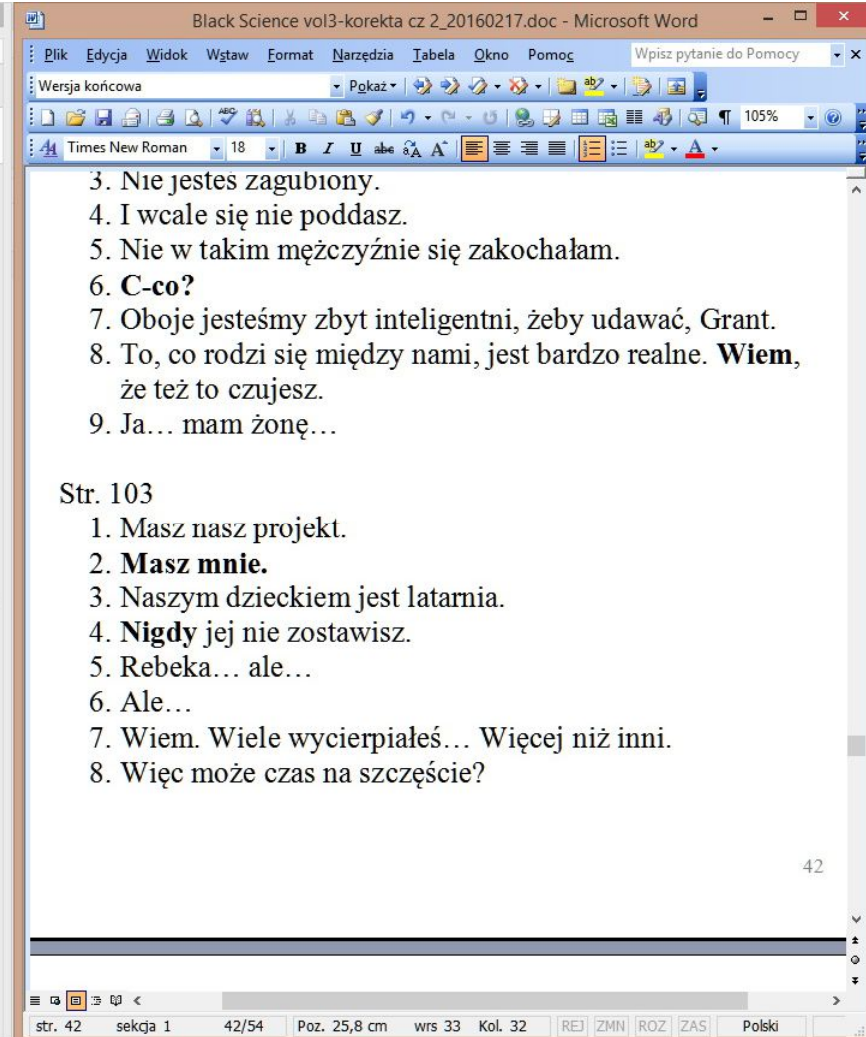
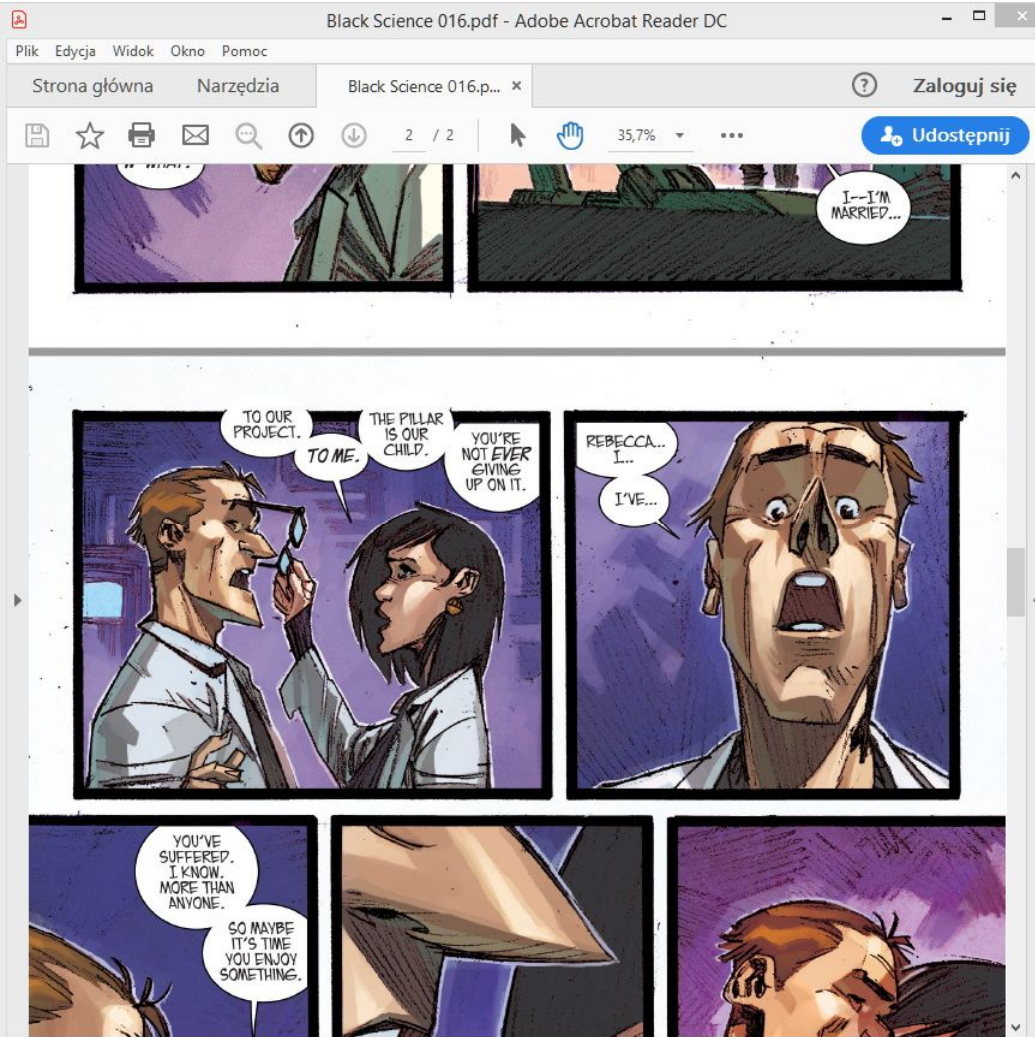
Możemy stosować wulgaryzmy (**komiksów w Polsce nie czytają dzieci**)

Unikamy zaimków dzierżawczych

Nie czytamy z intonacją (**intonacji nie widać w dymku**)

Specyfika pracy

Tłumacz komiksu nie widzi efektu swojej pracy, tylko go sobie wyobraża.

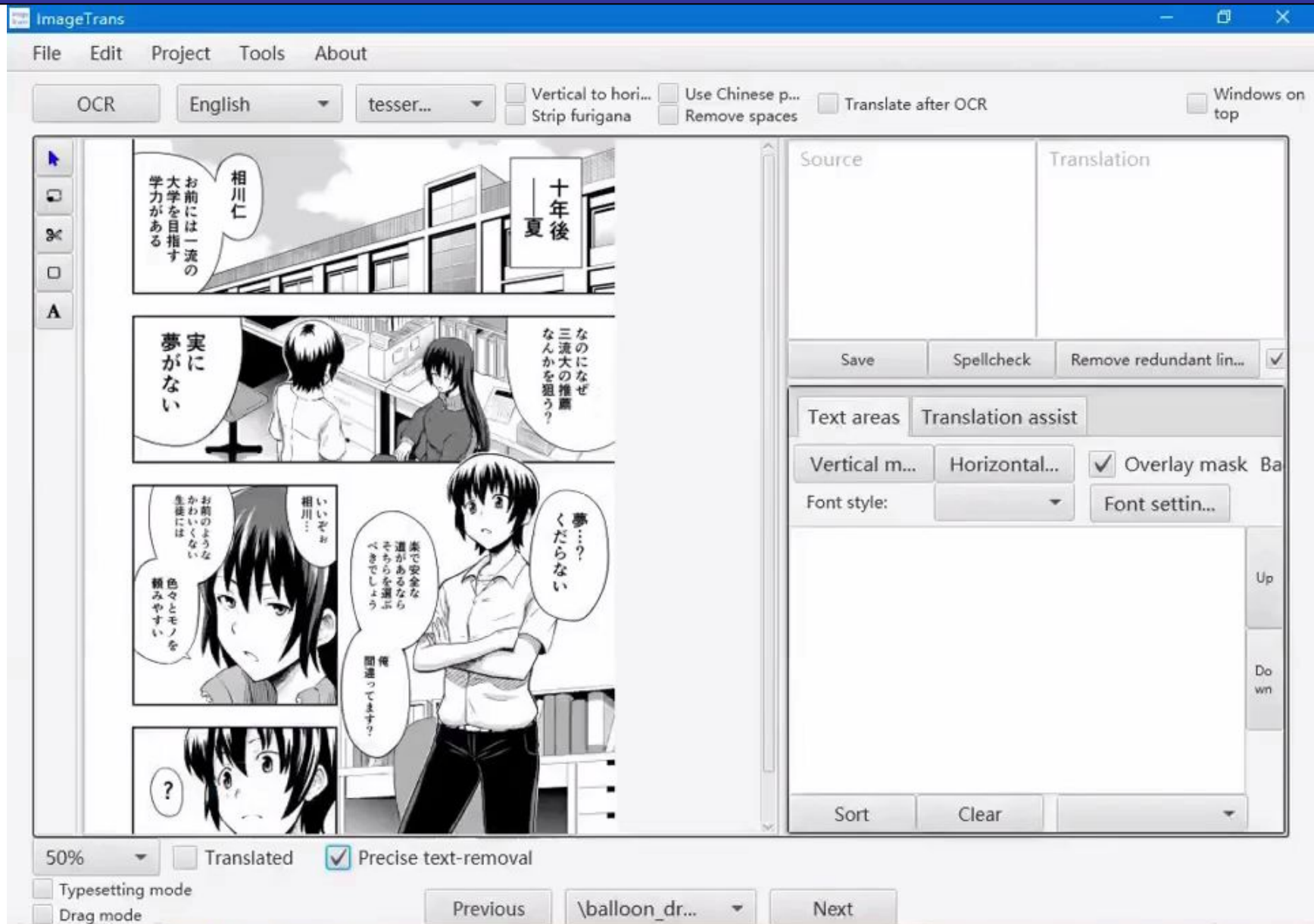
ComicLife - software do tworzenia komiksów

ComicLife - software do tworzenia komiksów

ImageTrans - software do tłumaczenia mangi

ImageTrans - software do tłumaczenia mangi

ImageTrans

文件 编辑 项目 工具 关于

识别 英语 ▼ tesser... ☐ 使用中文标点 ☐ 去除空格 ☐ 窗口置顶

GET AWAY FROM HER ! TONY! SHE'S WITH ME!

离她远点! 托尼! 她和我在一起!

保存 去掉多余换行 ☐ 自动去除换行

文本框 辅助翻译

合并上下区域 合并左右区域 ☒ 建立覆盖图层 背景颜色 字体

指定字体样式: ▼ 字体设置

GET AWAY FROM HER ! TONY! SHE'S WITH ME! [95, 106, 118, 169, 36, 32]

[102, 160, 160, 121]

[22, 240, 32, 42]

排序 清空 高置信度片段 ▼

75% ▼ 预览替换效果 清除替换效果

☐ 排版模式 ☐ 图像可拖拽

上一张 4.jpg ▼ 下一张

The screenshot shows the ImageTrans application window. On the left, a comic book page is displayed with several speech bubbles. Some bubbles are highlighted with red and green boxes. The right panel shows the translation of the selected text. The top of the right panel has a large text area for the translation. Below this are buttons for '保存' (Save), '去掉多余换行' (Remove extra line breaks), and '自动去除换行' (Automatic line break removal). Further down, there are tabs for '文本框' (Text box) and '辅助翻译' (Assisted translation). The '辅助翻译' tab is active, showing options for '合并上下区域' (Merge vertical regions), '合并左右区域' (Merge horizontal regions), '建立覆盖图层' (Build overlay layer), '背景颜色' (Background color), and '字体' (Font). Below these are '指定字体样式' (Specify font style) and '字体设置' (Font settings). A list of text segments with their bounding boxes is shown, including 'GET AWAY FROM HER ! TONY! SHE'S WITH ME! [95, 106, 118, 169, 36, 32]'. At the bottom, there are buttons for '排序' (Sort), '清空' (Clear), and '高置信度片段' (High confidence segments). The bottom status bar shows a zoom level of 75%, buttons for '预览替换效果' (Preview replacement effect) and '清除替换效果' (Clear replacement effect), and a file name '4.jpg' with '上一张' (Previous) and '下一张' (Next) buttons.

Tłumaczenie komiksów vs AVT

Tłumaczenie komiksów vs AVT

AVT - przekład audiowizualny

Film fabularny

Napisy

- Oryginał w tle
- Limit czasu
- Limit znaków

Lektor

- Oryginał w tle
- Limit czasu
- Modulacja głosu

Dubbing

- Zastępuje oryginał
- Limit czasu
- Synchronizacja (kłapy)
- Modulacja głosu

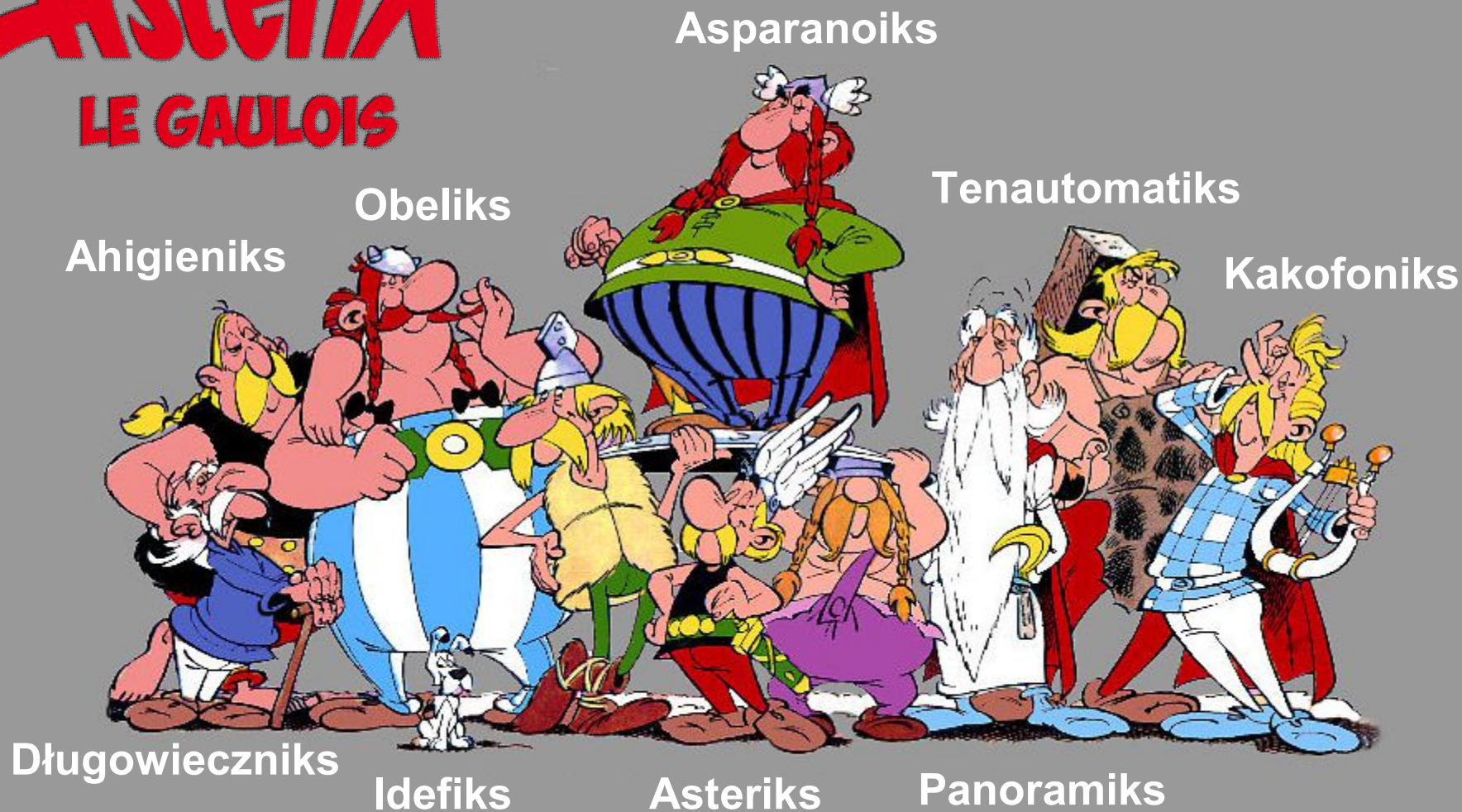
Komiks

- Zastępuje oryginał
- Limit znaków
- Modulacja głosu (krój czcionki)

Universum

Tłumaczenie imion i nazw własnych

Astérix LE GAULOIS

Tłumaczenie imion i nazw własnych

STORM

Oryginał: Pandarve

Tłumaczenie 1 i 2: Pandarw

Tłumaczenie 3: Pandarwia

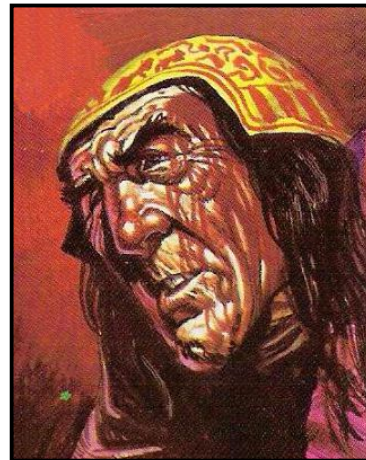
Tłumaczenie imion i nazw własnych

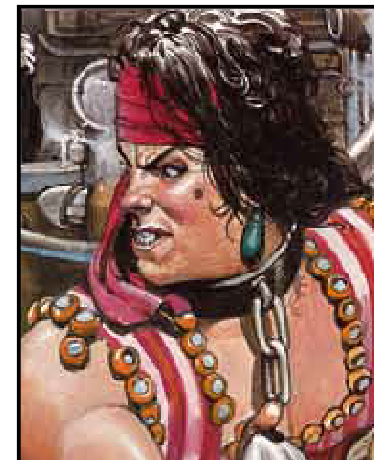
Brzyd
(Ghast)

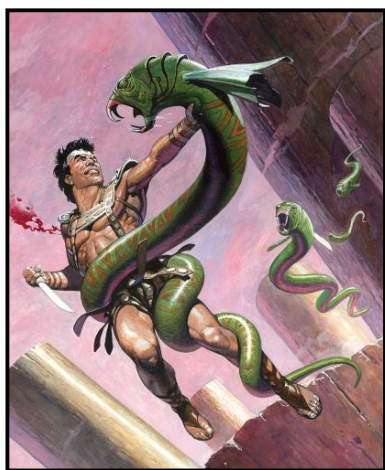
Psor
(Prof)

Bonzo
(Banjo/Boss)

Kafara
(Boforce)

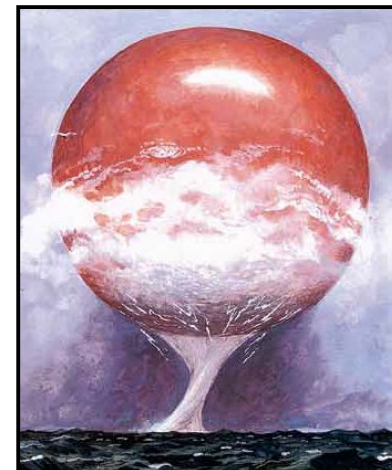
Wstęgorze
(Sheels)

Żar-glizda
(Fire worm)

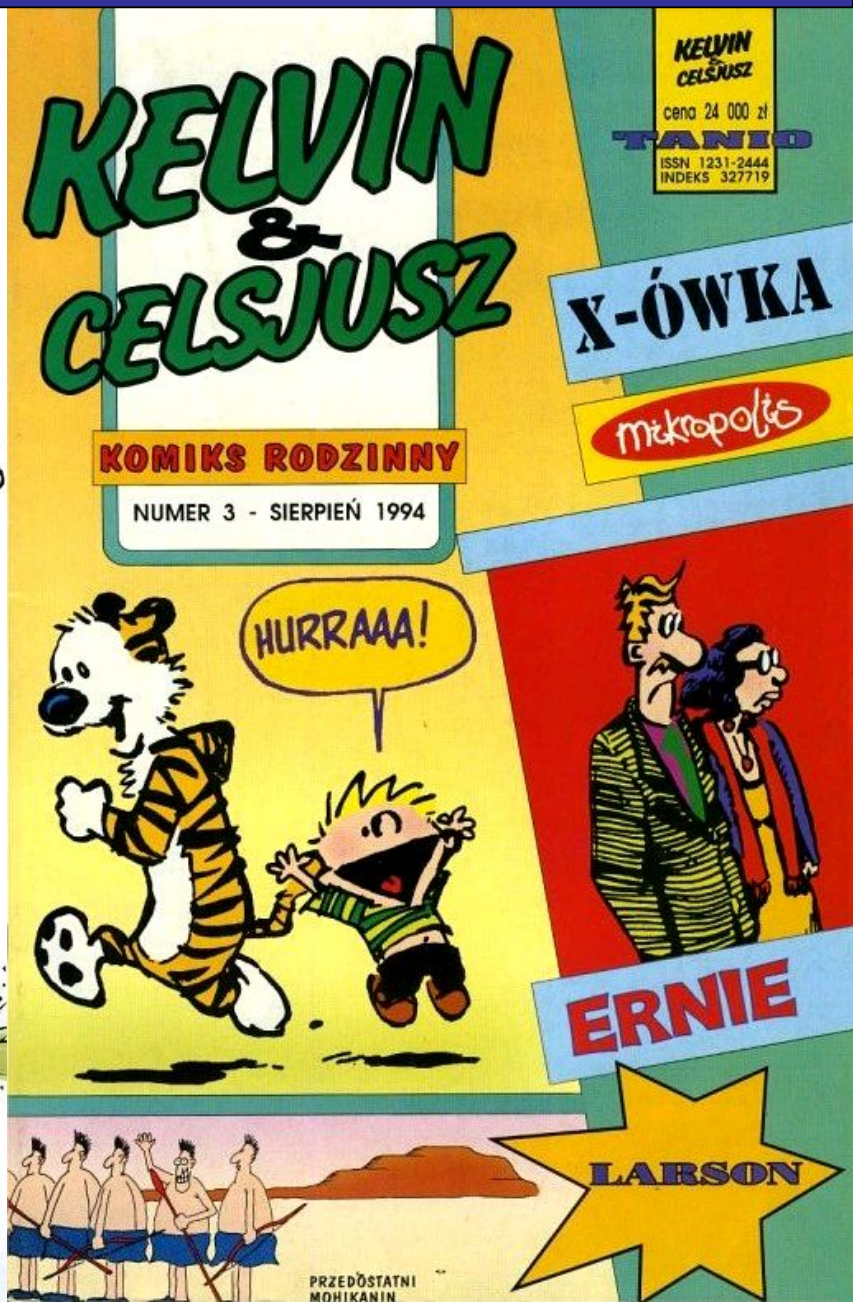
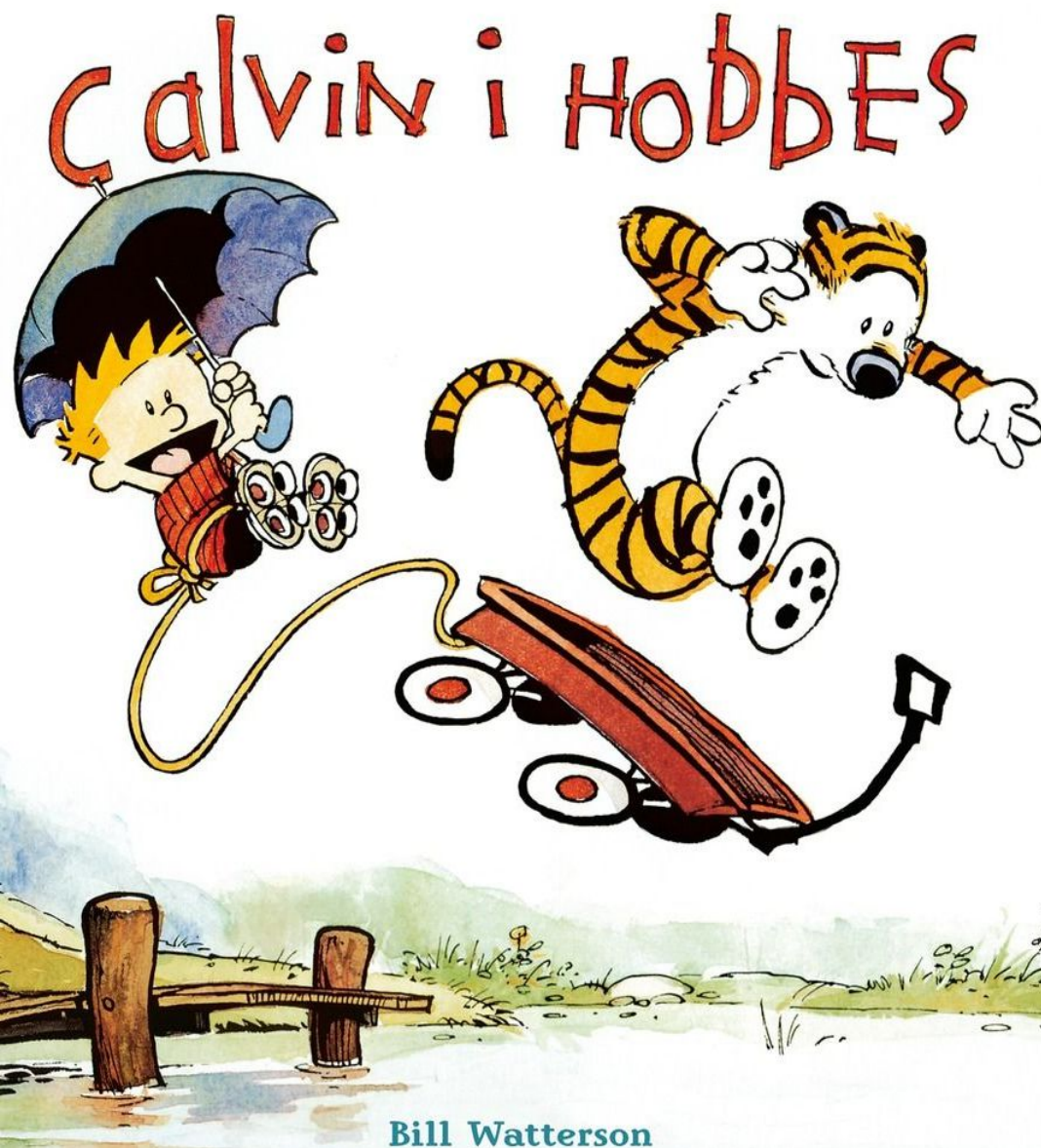

Wielorożec
(Daggerelk)

Krwawa Łza
(Red Tear)

Tłumaczenie imion i nazw własnych

Tytuł – decyzja wydawcy lub licencjodawcy

BLACK SCIENCE

RICK REMENDER
MATTEO SCALERA
MORENO DINISIO

VOLUME 3
VANISHING PATTERN

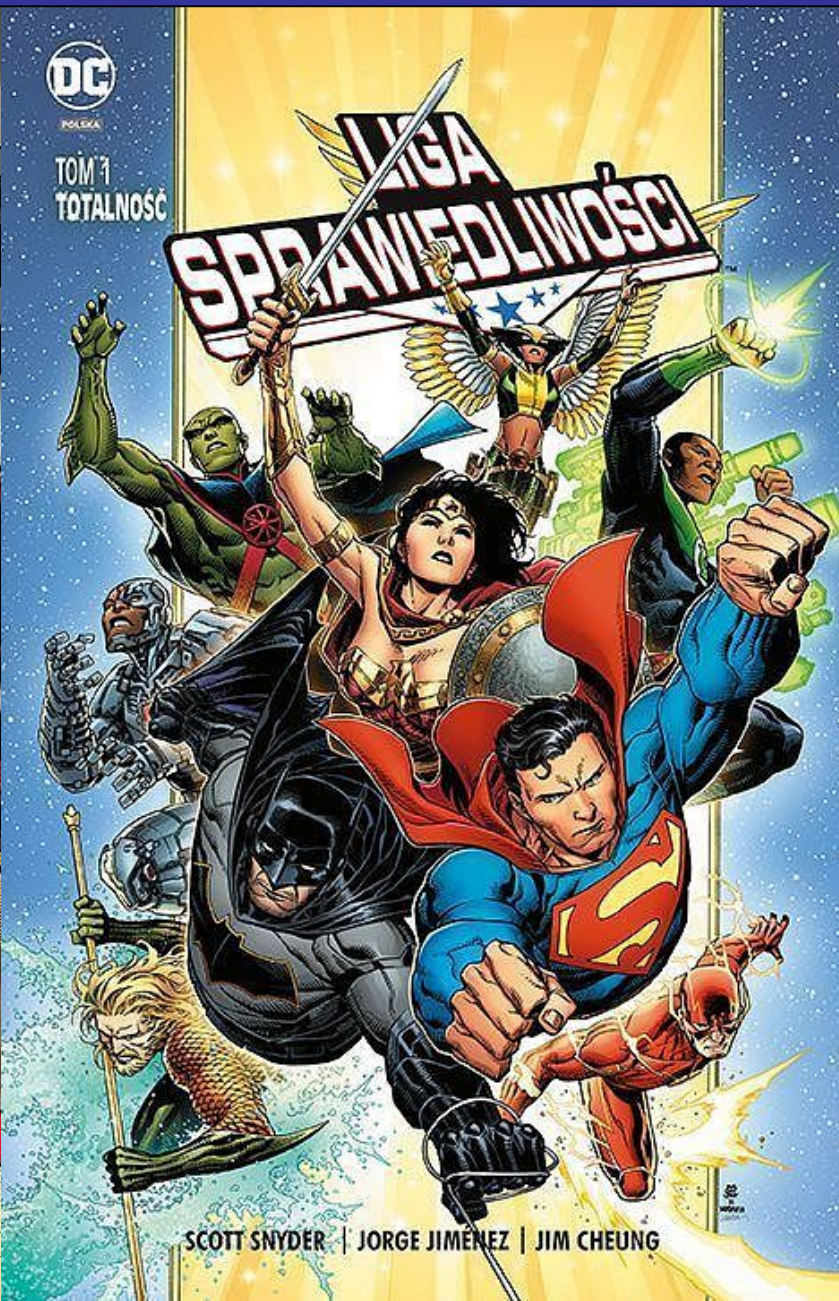
FIZYKA CZERNI

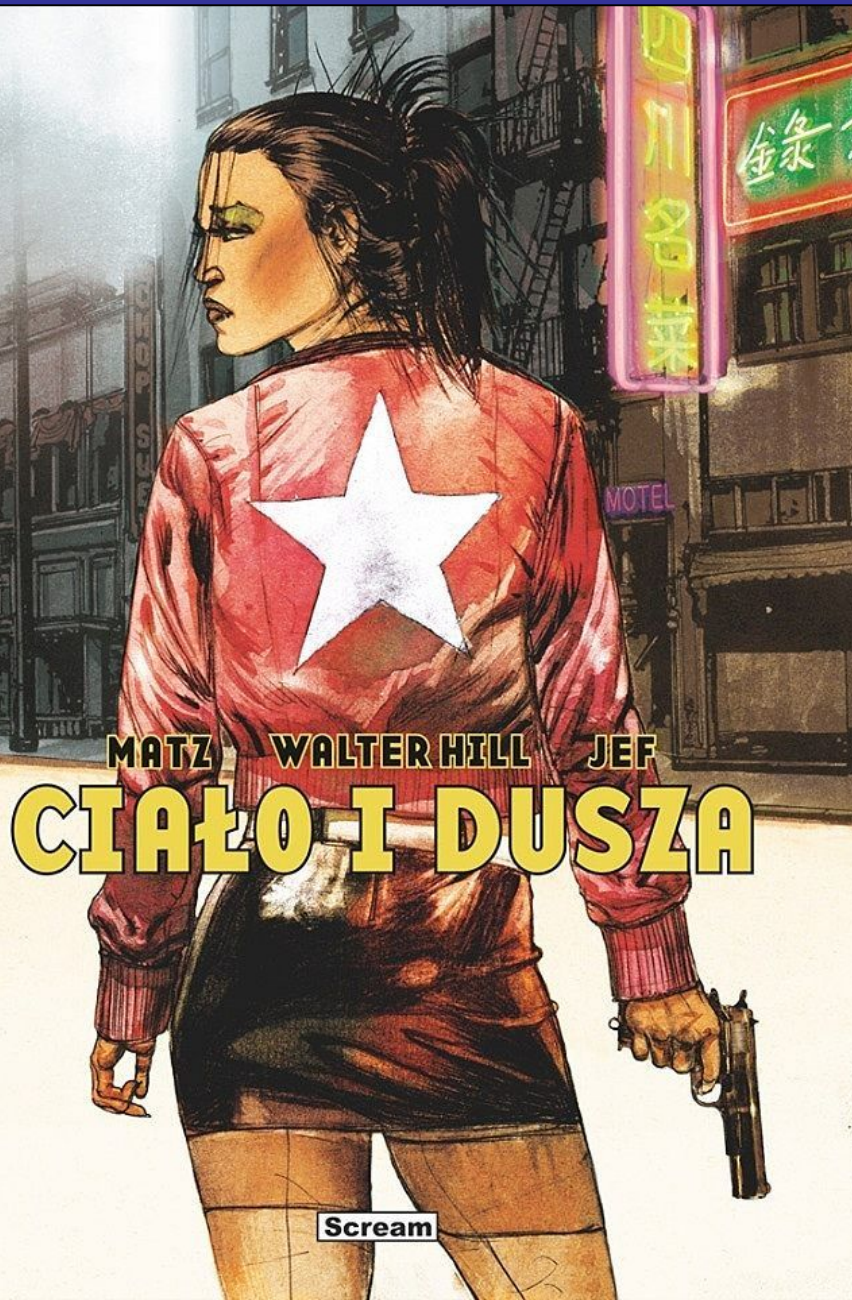
RICK REMENDER
MATTEO SCALERA
MORENO DINISIO

TOM 3
NIEJEDNOZNACZNOŚĆ WZORCA

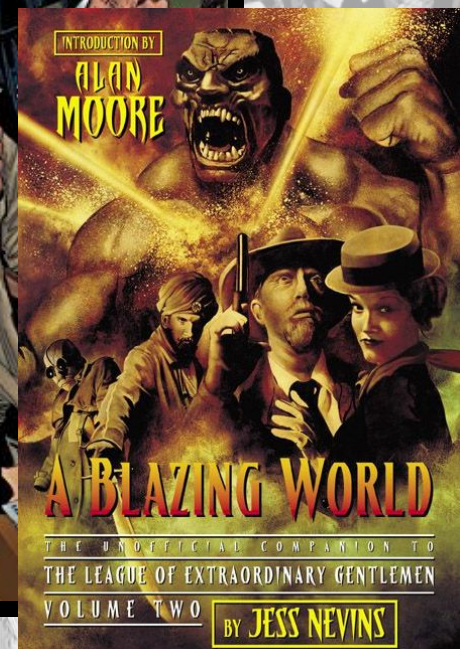
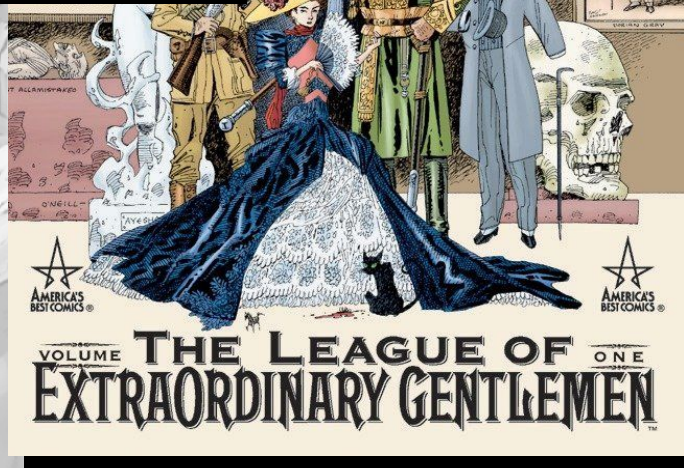
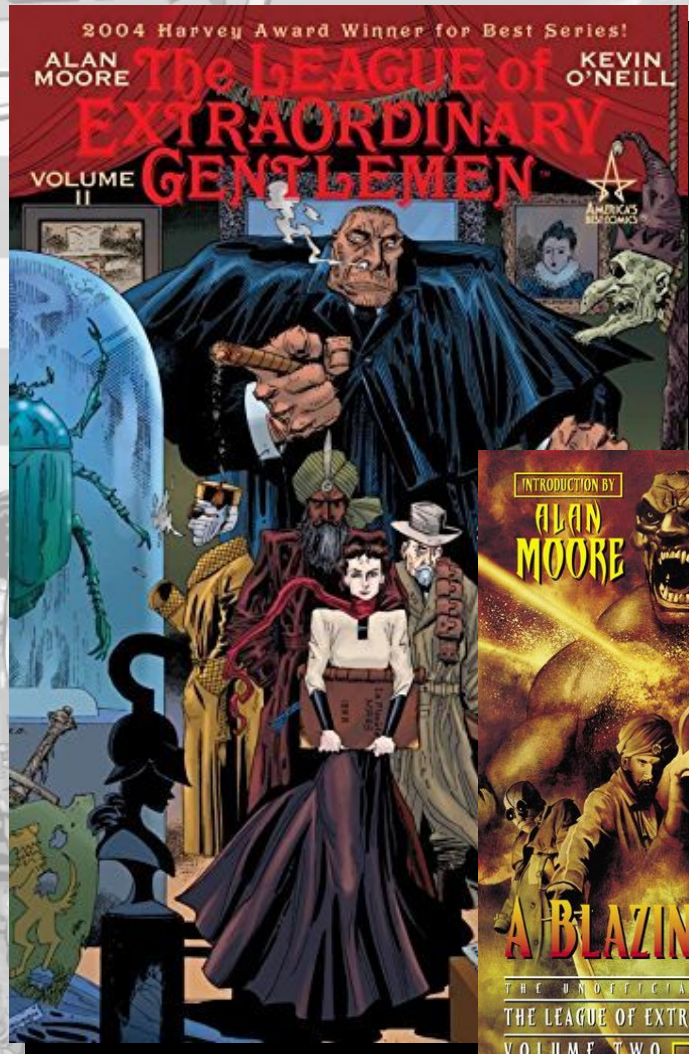
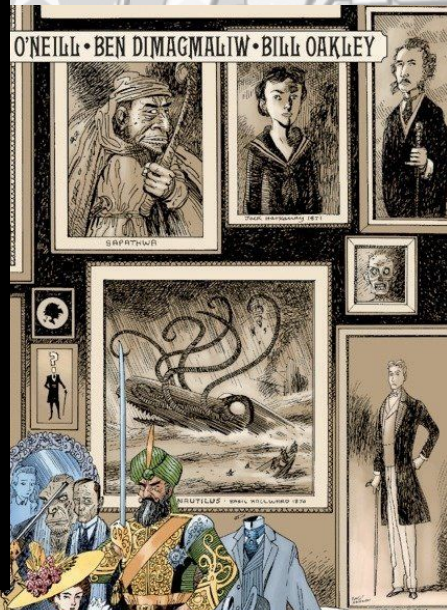
Tłumaczenie tytułów – komiksy amerykańskie

Tłumaczenie tytułów – komiksy europejskie

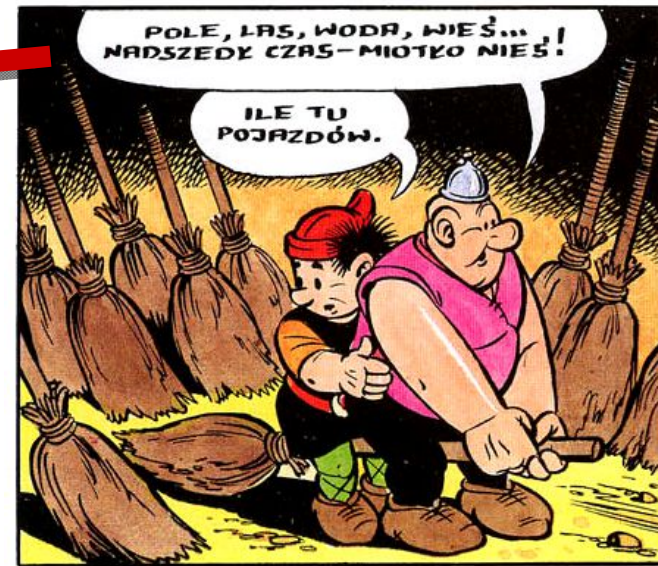

Spójność uniwersum

Detale

Żarciki

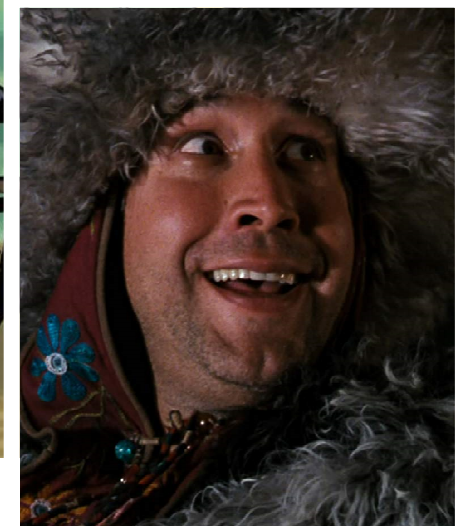
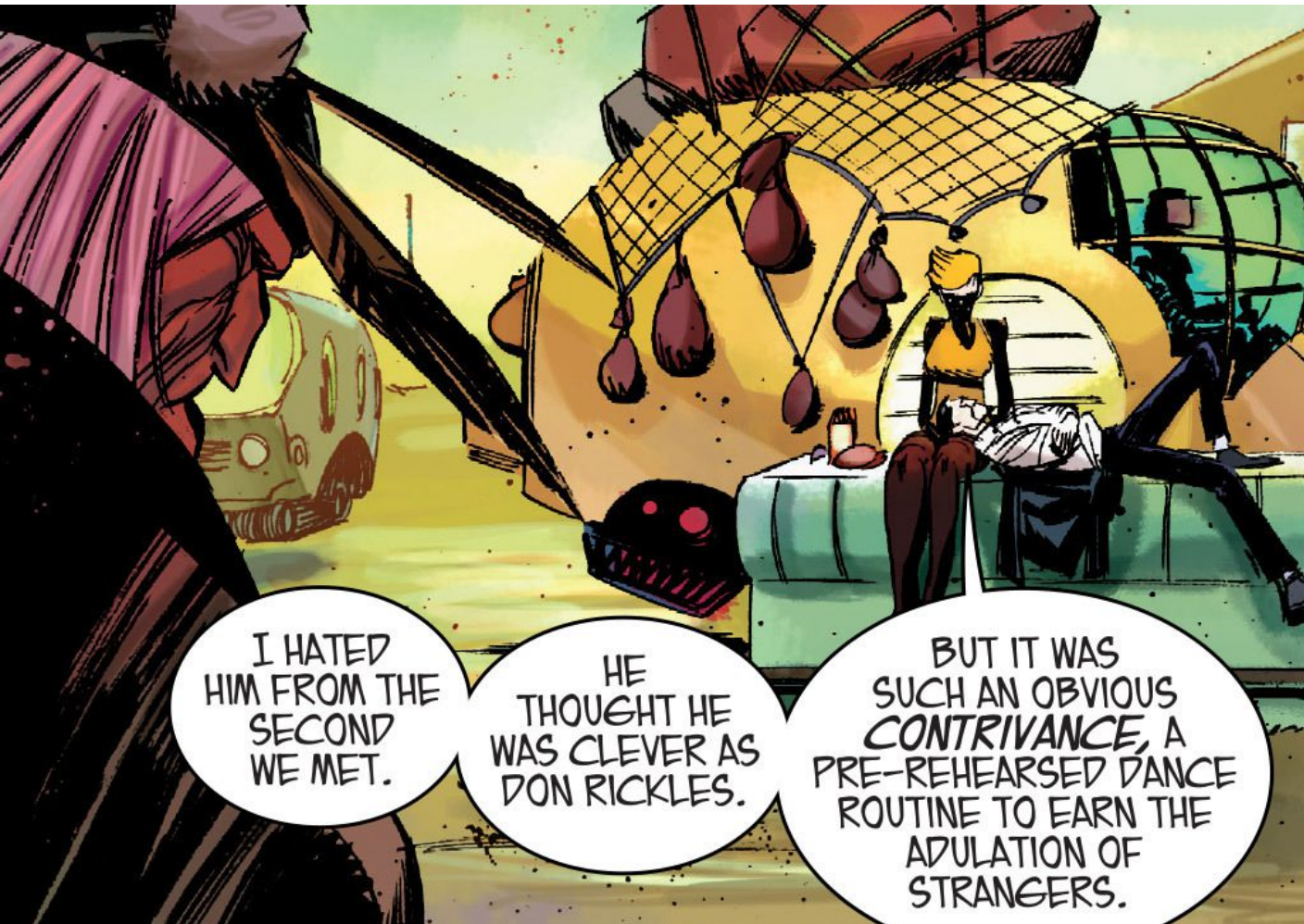

O co, kurna,
chodziło z tą
miotłą?

Czytałem to w jakimś
komiksie, jeszcze jako
dzieciak.

Nawiązania do popkultury

Zdawało mu się, że jest błyskotliwy jak Don Rickles.

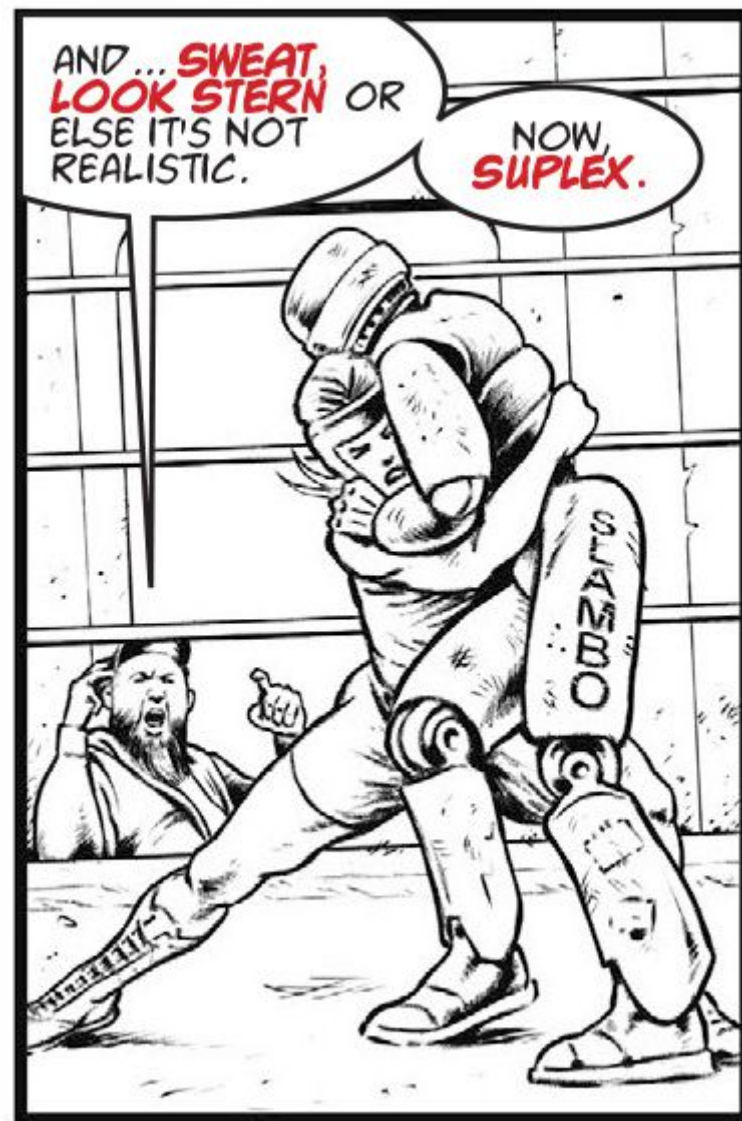

Zdawało mu się, że jest dowcipny jak Chevy Chase.

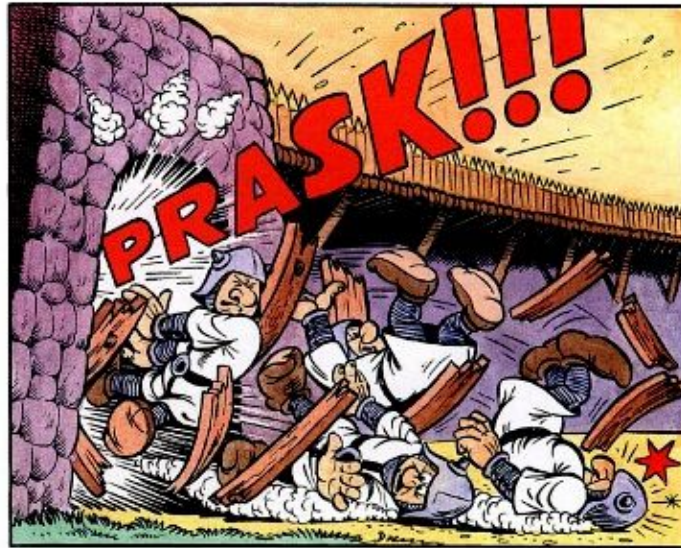
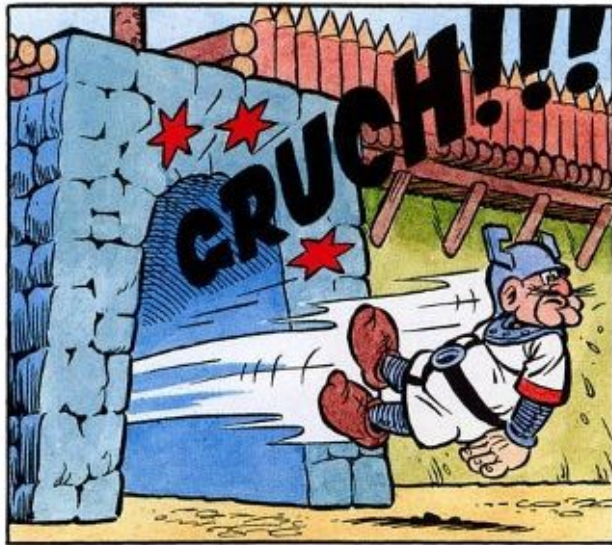
Tekst też jest grafiką

Tekst też jest grafiką

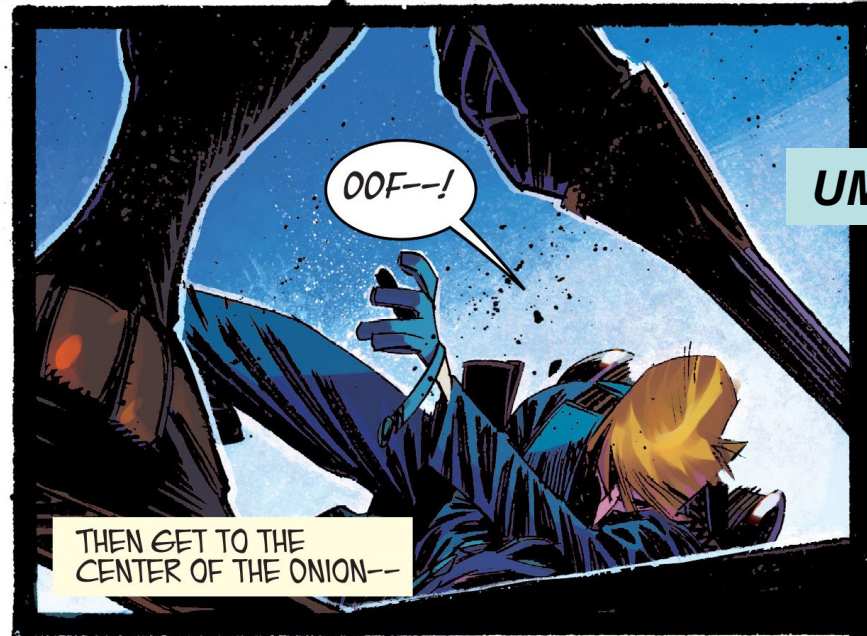
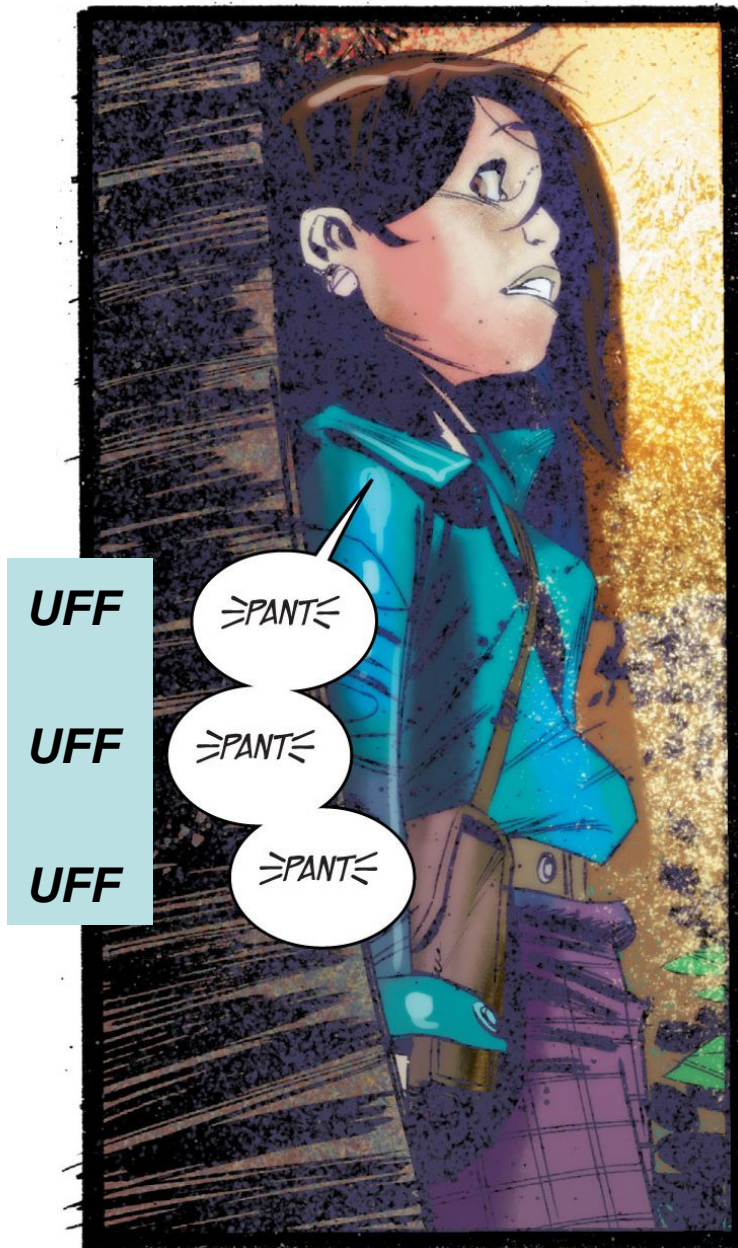
Efekty dźwiękowe

Efekty dźwiękowe

Efekty dźwiękowe

Przypisy

(1) PATRZ PRZYPISY NA KONCU KOMIKSU

* FRAGMENT MARSYLIANKI W PRZEKŁADZIE EDWARDA PORĘBOWICZA (WSZYSTKIE PRZYPISY POCHODZĄ OD TYŁMACZA).

Co trzeba ustalić z wydawcą:

1. Czy komiks jest częścią dłuższej serii
2. Kto pilnuje spójności uniwersum - tłumacz czy redaktor
3. Czy licencjodawca wymaga zachowania tytułu, nazw własnych itp.
4. Czy komiks był już kiedyś wydany po polsku
(porównywanie z poprzednim przekładem to dodatkowa praca, za którą nikt nie płaci)
5. Jakimi materiałami dysponuje wydawca (czy można zmieniać kolejność i długość dymków, tłumaczyć onomatopeje)
6. Kontakt z „łamaczem dymków”
7. Sposób rozliczenia - za planszę albo za znaki

Słowniczek

Słowniczek branżowy

dymek – **speech balloon** / bubble
ogonek – **pointer** (tail)
podpis – **caption**
onomatopeja – **sound effect**

kadr – **panel** (frame, box)
ramka – **border** (outline)
odstęp między kadrami – **gutter**
rząd kadrów – **tier**
plansza – **page**
... – **splash**
... – **insert**
rozkładówka – **spread**

prakomiks – **text comic**
pasek – **comic strip**
zeszyt – **comic book**
album – **TPB, album**
... – **blank**

blank

splash

insert

Słowniczek branżowy

scenarzysta – **writer**

... – **storyboard**

rysownik – **penciller** (artist)

... – **inker**

kreska – **inks**

kolorysta – **colorist**

liternik – **letterer**

seria ciągła – **ongoing series**

miniseria – **miniseries** (limited s.)

... – **maxiseries**

... – **story arc**

... – **run**

... – **one shot**

... – **prequel**

... – **sequel**

... – **spinoff**

... – **crossover**

... – **event**

[„Wśród gęstego boru, nieopodal jeziora, dumnie wznosił się gród księcia Próchmila.”]

Widok grodu z zewnątrz. Nędzna palisada zamiast wałów obronnych, nad nią wystają byle jakie dachy z patyków i koślawą drewnianą wieżą. Las podchodzi prawie pod gród.

[„Próchmil był władcą wielce roztropnym, jak na owe czasy.”]

Wnętrze dworu – ponuro, pośrodku ognisko, na ścianach tarcze, wielkie łoże pokryte skórą, ogólnie prymityw. Rudy, wąsaty książę odkłada wielki kamienny krąg pokryty runami.

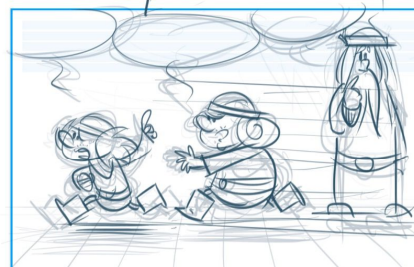
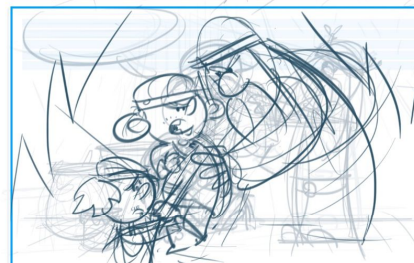
Zza kotary: „LUP! CUP!” „Ojej!”

Próchmil: „Nawet tegorocznej gazety nie można przeczytać. Na Tryglawa i Swaroga, co tam się znowu dzieje?!”

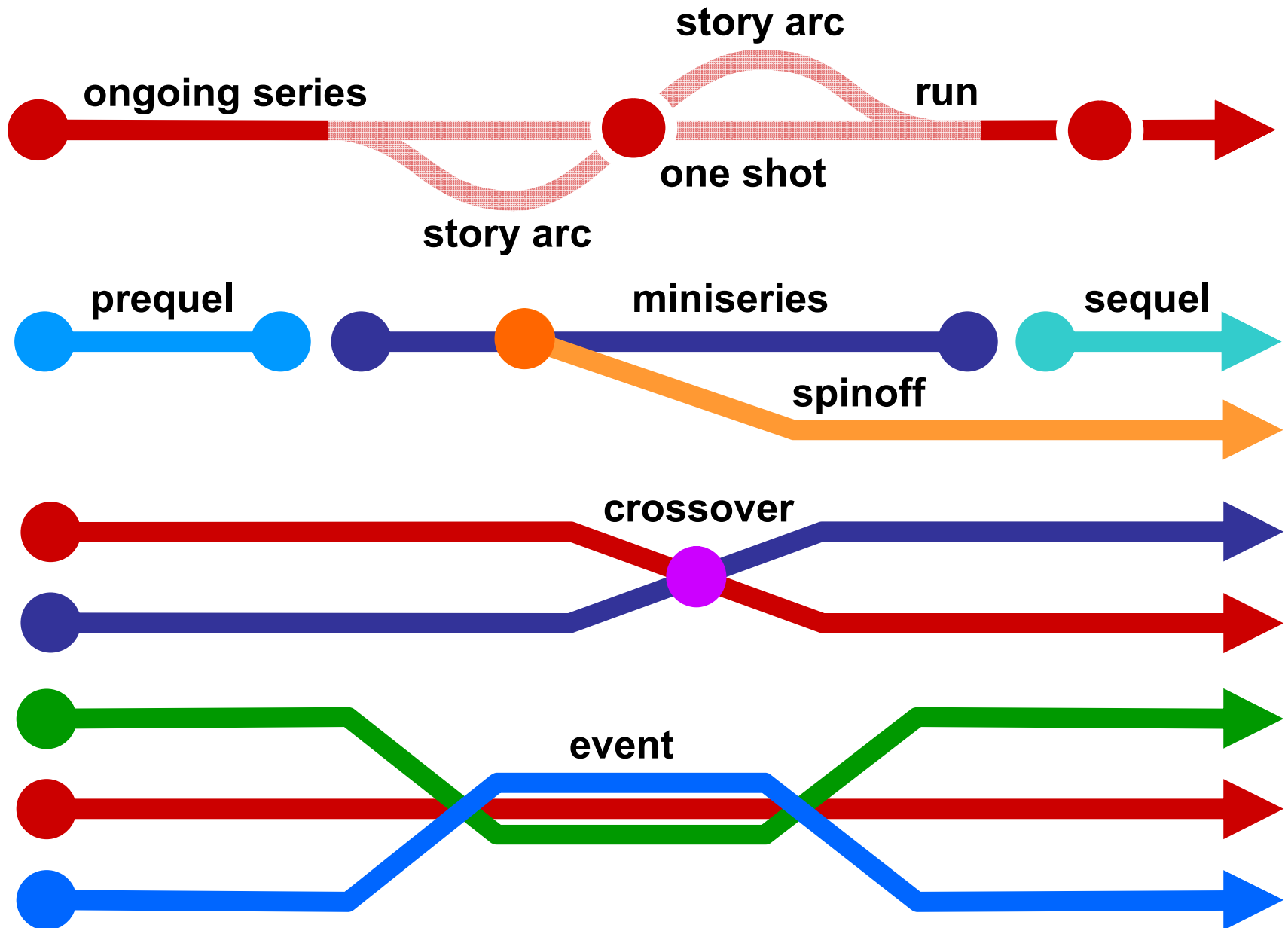
[„Trudy rządzenia osładzało mu dwóch wspaniałych, kochających się synów.”]

Książę odchyła kotarę. Za nią bije się dwóch rudych nastolatków. Niższy leży, wyższy siedzi na nim okrakiem.

Książę: „Wojmil, natychmiast złaż z Mirmila!”

Słowniczek branżowy

comics **fumetto**

bande dessinée

strip tegneserie

képregény **tebeo**

manga **sarjakuva**

Przykłady

<W obcych językach>

*Tłumaczenia na str. 48

<W obcych językach>

<Masz przed sobą potęgę Lotpl'ka!>

<A **ty** masz przed sobą potęgę super-ninja-mega-blastera!>

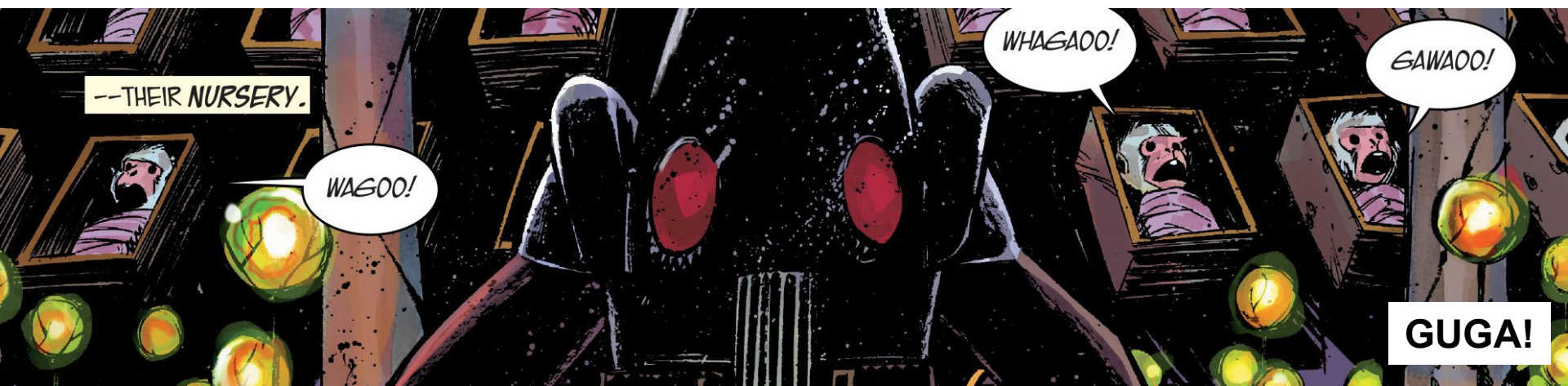
<W obcych językach>

<Ruszcie ogony, **parchate klurty!**>

<Lord Krol'k czeka! Wielka matka kipi z niecierpliwości!>

<W obcych językach>

Kiepska łacina

iunius – czerwiec

futuo - fuck

AC (ante Christum) – przed Chrystusem

AUC (ab Urbe condita) – od założenia Miasta

Koniec

**Dziękuję.
Powodzenia!**